

Anbefalingsrapport

Borgersamling om grønt byliv på indre Østerbro

September 2023

**WE DO
DEMOCRACY**

Indhold

Anbefalingsrapportens opbygning	3
Læsevejledning	4
Borgersamlingens proces	5
Resume - 10 anbefalinger og 25 initiativer	7
1 Introduktion	
Baggrund for borgersamlingen, opgave og mandat	10
Om Borgersamlingen Østerbro	10
Borgersamlingens mandat	10
Borgersamlingens medlemmer og sammensætning	11
Borgersamlingens medlemmer	11
Borgersamlingens sammensætning	12
2 Borgernes anbefalinger	
Vores vision - Rammen for det gode liv og livskvalitet	16
Vores værdier	17
Anbefalinger og initiativer	18
En bydel, hvor man kan leve og ånde	18
<i>Anbefaling #1: Flere grønne åndehuller er en katalysator for byliv</i>	19
<i>Anbefaling #2: Byrum til ophold</i>	22
<i>Anbefaling #3: Handelsliv, der skaber plads til ophold</i>	25
Den grønne retning - Østerbro som grøn foregangsbydel	28
<i>Anbefaling #4: Østerbro skal leve op til 3-30-300 princippet og få en grøn retning</i>	29
<i>Anbefaling #5: Grøn dannelse</i>	30
<i>Anbefaling #6: Grøn makeover af strækningen mellem Svanemøllen Station og Lille Trianglen</i>	32
<i>Anbefaling #7: Samvær i bynaturen</i>	34
Gentænkning af mobilitet og parkering	36
<i>Anbefaling #8: Gentænkning af parkering i gadeplan</i>	37
<i>Anbefaling #9: Mobilitet - fra privat gennemkørsel til fælles løsninger</i>	40
<i>Anbefaling #10: Bedre vilkår for delbilsordningen</i>	42
Mindretalsudtalelser	44
3 Udtalelser	
Ekspertudtalelse til Borgersamling Østerbro Kort	50
Tredjepartssekretariatets validering	51
4 Proces og forløb	
Kort om borgersamlinger generelt	54
Borgersamlingens organisering	55
Borgersamling Østerbros forløb	56
Anvendte arbejdsmetoder	59

Anbefalingsrapportens opbygning

Kære læser

Du sidder nu med et stykke Østerbrohistorie i form af den samlede anbefalingsrapport fra Østerbros første borgersamling. Rapporten rummer medlemmernes endelige anbefalinger til, hvordan politikerne skal prioritere pladsen på Østerbro mellem biler, bynatur og byliv. Den er både til dig, som er medlem af Borgerrepræsentationen eller lokaludvalget, til dig, som er embedsmand eller til dig, der arbejder på Østerbro, er aktiv i civilsamfundet – og selvfølgelig til dig, som er borger og bor på Østerbro.

Rapporten er opdelt i fire dele med underafsnit, der kan læses uafhængigt af hinanden. Vi anbefaler dog, at du tager dig god tid og læser hele rapporten, så du får et samlet indtryk af metoden, processen, forløbet og anbefalingerne. Rapportens fire dele:

Del 1: Består af en introduktion til borgersamlingen, kerneopgaven, politikernes mandat til borgersamlingen samt et indblik i sammensætningen af borgersamlingens medlemmer og frafaldet undervejs.

Del 2: Beskriver borgersamlingens værdier og vision for fremtidens Østerbro og medlemmernes anbefalinger til, hvordan de mener, at politikerne skal prioritere pladsen på Østerbro mellem biler, bynatur og byliv. Anbefalingerne er inddelt i tre overtemaer: biler, bynatur og byliv, der rummer i alt 10 overordnede anbefalinger og 25 initiativer til at realisere anbefalingerne. Vi vil anbefale dig at være opmærksom på, hvordan medlemmerne af borgersamlingen balancerer kerneopgavens indbyggede dilemmaer og har afsøgt nuancerne for at rumme alle perspektiver. Opbakningen til anbefalingerne og hvert enkelt initiativ fremgår af den procentvise tilslutning, som fremgår ved hver af de i alt 25 initiativer.

Del 3: Består af udtalelser fra ekspertgruppen og tredjepartssekretariatet.

Del 4: Består af en kort introduktion til borgersamlingen som metode, et overblik over denne borgersamlings organisering, forløb og arbejdsmetoder.

Læsevejledning

Du sidder med resultatet af, hvad 36 repræsentativt udvalgte borgere på Østerbro er nået frem til ved at granske, belyse og debattere kerneopgaven for Borgersamling om grønt byliv på Indre Østerbro:

“Hvordan skal vi prioritere pladsen på Indre Østerbro mellem biler, bynatur og byliv?”

Samlet udkommer borgersamlingen med 10 anbefalinger og 25 initiativer. Borgersamlingen præsenterede deres anbefalingen overfor Borgerrepræsentationen på et lanceringsmøde d. 26. juni 2023. Denne rapport er en uddybning af borgersamlingens præsentation fra 26. juni 2023, sammen med borgersamlingens anbefalinger og initiativer, beskrives lodtrækningen, mandatet, metoden, processen, indlægsholdere, data fra samlingerne, afstemningen, ekspertgruppens og tredjepartssekretariatets udtalelser m.m.

Når du læser anbefalingerne, skal du være optaget, af hvordan medlemmerne af borgersamlingen balancerer kerneopgavens indbyggede dilemmaer, afsøger nuancerne og er optaget af at stå sammen om anbefalingerne til fremtidens Østerbro.

På tværs af borgersamlingens stratificerede forskelligheder så viser medlemmernes afstemningsresultater en fælles retning. Opbakningen til anbefalingerne og hvert enkelt initiativ fremgår af den procentvise tilslutning, som indikeres ved hvert af de 25 initiativer. Initiativer med størst opbakning er placeret først under hver anbefaling. Afstemningen blev foretaget da, medlemmerne havde afsluttet deres endelige tekst- og redigeringsarbejde.

Anbefalingerne er fra start til slut udtryk for medlemmernes egne ord og deres svar på kerneopgaven.

Borgersamlingens proces

Kort beskrivelse

Anbefalingerne er udviklet med afsæt i vidensoplæg og rådslagning. De er resultatet af et udviklingsforløb fra marts 2023 til juni 2023, hvor medlemmer mødtes over fem aftensamlinger og et åbent borgermøde. Samlet har medlemmerne gransket viden om problemstillingen, fået og indhentet oplæg fra eksperter, interessenter og gennemlæst en materialesamling fra borgersamlingens uafhængige ekspertgruppe.

Borgersamlingen har arbejdet med afsæt i kerneopgaven, som er blevet stillet af Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune.

Borgersamlingen har haft tilknyttet en uafhængig ekspertgruppe, som har bistået medlemmernes læringsproces, har bidraget til borgersamlingens materialesamling og peget på eksterne oplægsholdere undervejs i processen.

Ekspertgruppen består af Natalie Marie Gulsrud, ass. professor Københavns Universitet, Charlotte Amalie Frejlev, klimaanalytiker Concito og Camilla Van Deurs, stadsarkitekt Københavns Kommune.

Undervejs har borgersamlingen hørt fageksperter og oplæg fra Anton Olafsson, lektor Københavns Universitet, Jakob Steen Christensen, partner i Jaja Arkitekter, Camilla Van Deurs, stadsarkitekt Københavns Kommune, Charlotte Amalie Frejlev, Concito, Karsten Biering Nielsen vicedirektør, Københavns Kommune og Allan Marouf Østerbro Lokaludvalg. Hertil bistod Ismir Mulalic, forsker i transportøkonomi og ass. professor ved CBS.

Borgersamlingen har været gennemført i overensstemmelse med retningslinjer for uafhængighed som OECD foreskriver for borgersamlinger som deliberativ demokratiproces.

Foto Troels Heien, Københavns Kommune

Foto Ursula Bach, Københavns Kommune

“Overordnet er det borgersamlingens ambition, at vi skal reducere den private parkering i gadeplan på Østerbro. Det vil give plads til mere bynatur og en mere levende by. Parkeringen skal i stedet placeres i parkeringshubs eller i andre fælles løsninger. Den totale mængde af biler skal reduceres gennem tiltag såsom bedre vilkår for delebiler, der indskrænker behovet for private biler”

Foto Troels Heien, Københavns Kommune

Resume - 10 anbefalinger og 25 initiativer

En bydel, hvor man kan leve og ånde

Tema: Byliv

Anbefaling #1: Flere Grønne åndehuller er en katalysator for byliv

- Initiativ 1: Frigiv plads i trafikken til grønne rum
- Initiativ 2: Udvidelse af den grønne cykel- og gangsti, så det er nemt at komme til og fra små oaser og handelsgader
- Initiativ 3: Gårdlaugene ud på gaden og op ad facaden
- Initiativ 4: Offentlige tagterrasser ved nybyg

Anbefaling #2: Byrum til ophold

- Initiativ 5: Demokratiplads
- Initiativ 6: Mulighed for at lukke områder af i forbindelse med ikke kommercielle events
- Initiativ 7: Samlingssteder for alle

Anbefaling #3: Handelsliv, der skaber plads til ophold

- Initiativ 8: Flyt forretninger ud på gaden
- Initiativ 9: Mobile cafeer og restauranter
- Initiativ 10: Mulighed for at lukke områder af for kommercielle events
- Initiativ 11: Konverter p-plads til udeservering

Den grønne retning - Østerbro som forgangsbydel

Tema: Bynatur

Anbefaling #4 Østerbro skal gå i en grøn retning og leve op til 3-30-300 princippet

Anbefaling # 5 Grøn dannelse

- Initiativ 12: Hjælp til livet i bynaturen
- Initiativ 13: Oplysning om bynaturen

Anbefaling #6 Grøn makeover af strækningen mellem Svanemøllen Station og Lille Trianglen

- Initiativ 14: Grøn Korridor
- Initiativ 15: Lodret begrønning

Anbefaling #7 Samvær i bynaturen

- Initiativ 16: Urban Gardening
- Initiativ 17: Fælles omdannelse af Fælledparken

Gentænkning af mobilitet og parkering

Tema: Biler, parkering og mobilitet

Anbefaling #8: Gentænkning af parkering i gadeplan

- Initiativ 18: Bedre decentral cykelparkering
- Initiativ 19: Brug af parkeringshubs
- Initiativ 20: Brug tomme erhvervsparkeringspladser

Anbefaling #9 Mobilitet - Fra privat gennemkørsel til fælles løsninger

- Initiativ 21: Indfør Trafikør
- Initiativ 22: Stop pendlertrafikken i byens udkantsområder
- Initiativ 23 Forøgelse af gebyret for parkering for privat udefrakommende trafik (ikke licensparkering).

Anbefaling #10: Bedre vilkår for delebilsordninger

- Initiativ 24: Delebils-parkering prioriteres i den bolignære parkering
- Initiativ 25: Flere dedikerede parkeringspladser til flydende delebilsordninger, ikke kun weekend-delebilsordninger.

1 Introduction

Baggrund for borgersamlingen, opgave og mandat

En borgersamling er et faciliteret forløb, hvor en gruppe repræsentativt udvalgte borgere samarbejder om at løse en problemstilling, stillet af en eller flere opdragsgivere, i dette tilfælde Københavns Borgerrepræsentation.

En borgersamling mødes flere gange over en periode, hvor de bliver præsenteret for ekspertviden, oplæg fra relevante oplægsholdere og indspark fra andre borgere og interessenter. På baggrund af dette arbejder medlemmerne med den stillede problemstilling og finder, ved hjælp af dialog, frem til deres fælles bedste bud på løsninger og anbefaler disse til opdragsgiveren.

Om Borgersamlingen Østerbro

Borgersamlingen Østerbro blev igangsat af Københavns Borgerrepræsentation med det formål at løfte kvaliteten af de politiske beslutninger om bydelens udvikling og sikre en øget borgerinddragelse i processen. Borgerrepræsentationen besluttede projektområdet og kernespørgsmålet som borgersamlingen skulle besvare:

“Hvordan skal vi prioritere pladsen på Indre Østerbro mellem biler, bynatur og byliv?”

Borgersamlingen Østerbro har været samlet 5 gange fra marts til juni 2023. Derudover har der været et åbent borgermøde samt online redaktionsmøder. Borgerne har tilsammen lagt mere end 500 timers arbejde i borgersamlingen, hvilket svarer til over 20 døgn sammenlagt arbejde.

Borgersamlingens mandat

Borgersamlingen har arbejdet på baggrund af et mandat givet af politikerne i Københavns Borgerrepræsentation (BR). Mandatet består af 5 punkter, som beskriver, hvordan BR vil arbejde med anbefalingerne efter overleveringen. Mandatet lyder som følger:

- Borgerrepræsentationen (BR) giver borgersamlingen mandat til at udarbejde en uvildig anbefaling på kernespørgsmålet: *“Hvordan skal vi prioritere pladsen på Indre Østerbro mellem biler, bynatur og byliv?”*
- BR vil behandle anbefalingen i relevante fagudvalg og i BR og i den forbindelse også redegøre for, hvordan anbefalingerne bliver fulgt – og ikke fulgt.
- BR forventer i slutningen af 2023 at få forelagt resultatet af borgersamlingen, følgegruppens kommentarer til anbefalingerne, evaluering af processen samt forvaltningens forslag til det videre arbejde med anbefalingerne
- BR er ikke forpligtet til politisk at følge eller vedtage alle anbefalinger.
- Borgersamlingen er ét blandt flere spor, der skal belyse byliv på Østerbro.

Derudover forpligtede Københavns Borgerrepræsentation sig på, at forløbet skulle følge de internationale OECD-standarder for deliberative processer, der inkluderer borgersamlinger. Det betød blandt andet, at tredjepartsekretariatet, We Do Democracy, har designet, ledet og faciliteret borgersamlingen for at sikre borgersamlingens uafhængighed.

Du kan læse mere om forløbet og metoden i del 4 af denne rapport.

Borgersamlingens medlemmer og sammensætning

Borgersamlingens medlemmer

Astrid Marie Mohr Pind

Kjeld Kristian Lykke

Trine Henriksen

Anders Hauritz Frøslev

Helle Gottenborg Bruun

Jens Pagh-Rasmussen

Karen Marie Tuxen Ladegaard

Laurits Stoklund Larsen

Rosa Maj Haxthausen

Mads Emil Løkke Kristensen

Magnus Hornø Gottlieb

Mette Johansen

Jacob Arun Hjorth

Kenneth Bramsgart

Trine Land Hansen

Johnny Charlie Rosenørn-Dohn

Mille Katharina Hassenkam

Niels-Simon William Larsen

Jasmin Dayeh

Annelise Granskov Pedersen

Neel Mark Wraae

Helle Christoffersen

Michael Rudi Lykke Pedersen

Sigurd Christina Larsen

Bolette Nyrop

Christian Boed

Anders S. Drew-Eskesen

Mikkel Strøm Madsen

Eleonora Holm Rosenkilde

Karin Elisabeth Højmark

Stephan Nicholas Reimers-Dahl

Erik Bruun Bindslev

Dan Thomas-Bøgsted

Kristian Winberg

Lone Harboe

Sine Sofie Cirkelina Bilfeldt

Foto Troels Heien, Københavns Kommune

Borgersamlingens sammensætning

I december 2022 blev 80.000 borgere på Østerbro inviteret til at deltage i borgersamlingen via e-Boks. 1484 borgere meldte sig til at deltage, og ud fra puljen af tilmeldte borgere gennemførtes en stratificeret lodtrækning. I lodtrækningen blev der udtrukket 36 borgere, der afspejlede borgerne på Østerbro i forhold til bopæl, køn, alder og adgang til bil.

Lodtrækningsparametrene blev besluttet af Københavns Kommunes projektgruppe, tredjepartssekretariatet (We Do Democracy) og analysebureauet Analyse & Tal. Alle de udtrukne borgere blev kontak- tet via telefon, hvor de blev informeret om opgaven, processen og forløbet.

Borgersamlingen Østerbro oplevede et frafald af medlemmer i forbindelse med de to første samlinger. Det er naturligt, at der sker frafald i borger- samlinger pga. borgeres livsomstændigheder, sygdom mm. Efter 2. samling besluttede We Do Democracy sammen med Teknik- og Miljøforvaltning- en i Københavns Kommune at analysere borger- samlingens repræsentativitet og på den baggrund eventuelt foretage en genrekruttering for at sikre, at

medlemmerne udgjorde en repræsentativ gruppe. Analysen viste, at borgersamlingens medlemmer udgjorde en repræsentativ gruppe, og at der dermed ikke var sket et systematisk frafald blandt en bestemt gruppe borgere. Der blev alligevel genrekrutteret, så flere af de mange tilmeldte fik muligheden for at være med i borgersamlingen.

På næste side kan de tilbageværende 24 medlem- mers profiler ses sammenholdt med de oprindelige 36 medlemmer og borgersammensætningen på Østerbro. Overordnet set afspejler de tilbageværen- de medlemmer befolkningen. Der er dog enkelte forskydninger, man som læser bør være opmærksom på. Der er blandt andet sket en forskydning i fordelin- gen af mænd og kvinder, så mænd er lidt overrepræ- senterede. Det samme gælder andelen af medlem- mer uden adgang til bil samt aldersgruppen +60, der også begge er en smule overrepræsenteret.

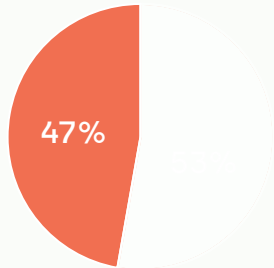
Forskydningerne inden for de forskellige parametre er dog så små, at alle grupper fortsat er pænt repræ- senteret og det vurderes derfor, at borgersamlingens medlemmer repræsenterer borgersammensætning- en på Østerbro.

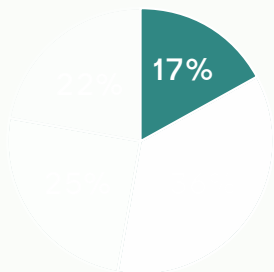
Foto Københavns Kommune

Østerbro

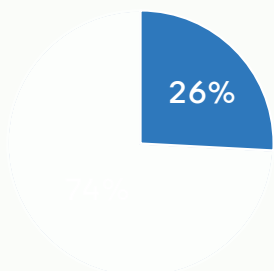
Kønsfordeling ■ Kvinder ■ Mænd

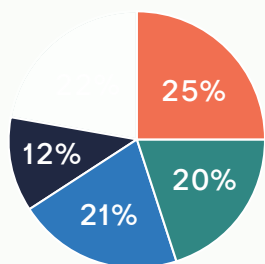
Aldersfordeling ■ 18-25 ■ 26-42 ■ 43-59 ■ +60

Fordeling adgang til bil ■ Har adgang til bil ■ Har ikke adgang til bil

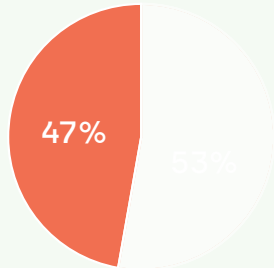

Bopæls fordeling ■ Rosenvænget ■ Århusgade ■ Svanemølle ■ Fælled ■ Lyngbyvej

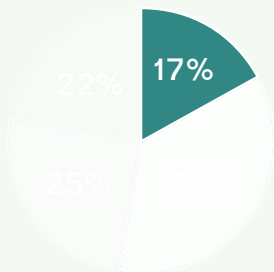

De oprindelige 36

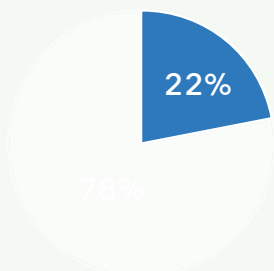
Kønsfordeling ■ Kvinder ■ Mænd

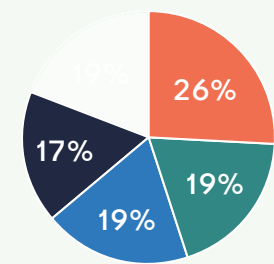
Aldersfordeling ■ 18-25 ■ 26-42 ■ 43-59 ■ +60

Fordeling adgang til bil ■ Har adgang til bil ■ Har ikke adgang til bil

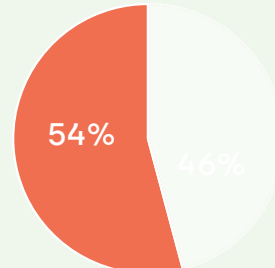
Bopæls fordeling ■ Rosenvænget ■ Århusgade ■ Svanemølle ■ Fælled ■ Lyngbyvej

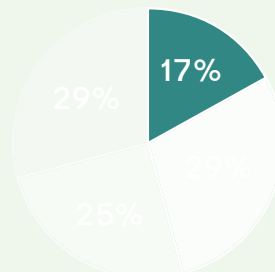
Indre by: 2 deltagere
Nørrebro/Bispebjerg: 1 deltager
Ryvangskvarteret/Nordhavn: 2 deltagere

De tilbageværende 24

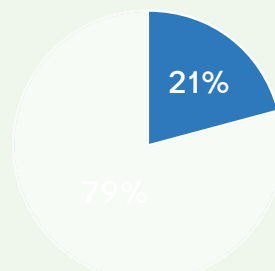
Kønsfordeling ■ Kvinder ■ Mænd

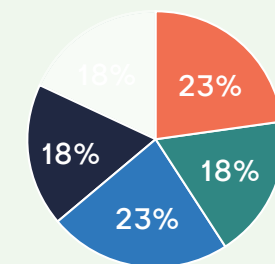
Aldersfordeling ■ 18-25 ■ 26-42 ■ 43-59 ■ +60

Fordeling adgang til bil ■ Har adgang til bil ■ Har ikke adgang til bil

Bopæls fordeling ■ Rosenvænget ■ Århusgade ■ Svanemølle ■ Fælled ■ Lyngbyvej

Indre by: 0 deltagere
Nørrebro/Bispebjerg: 0 deltagere
Ryvangskvarteret/Nordhavn: 2 deltagere

2 Borgernes anbefalinger

Vores vision - Rammen for det gode liv og livskvalitet

Borgersamlingen har fundet samhørigheden omkring klassiske værdier, hvor fællesskabet kommer i højsædet. Fællesskabet får det gode liv ved en omstilling af den eksisterende plads, og ved at skabe ny plads ved radikale beslutninger, der afhjælper de udfordringer, som lokalsamfundet møder i hverdagen. Østerbro opleves som en bydel med mange kvaliteter, men bydelen er også præget af ensartede gader med meget gadenær parkering. Med få konstante greb kan der skabes et fundament for en bydel med plads til et bedre liv.

Det er vigtigt for borgersamlingen at skabe mere udendørsplads til det alsidige byliv, naturen i byen og til kulturen. Det er centralt, at der skabes plads til, at generationerne kan bevæge sig igennem byen og møde forskellige byrum med plads og aktiviteter for alle aldre. Det trygge byrum kræver, at man i planlægningen tænker det hele menneske ind i designet af det nye Østerbro.

Etableringen af disse nye byrum skal understøtte, at byens beskaffenhed og den kommercielle sammensætning bliver fundamentet for et varieret butiksmiljø på Østerbro. Økonomien for de lokale erhvervsdrivende skal understøttes ved at sikre gode adgangsforhold for både lokale og udefrakommende.

Den holistiske tilgang til mennesket påvirker sammensætningen af de nye byrum, så man sikrer luft og fremkommelighed på bekostning af den bolignære, gadeparkering og gennemkørende trafik gennem bydelen.

Borgersamlingen ser en retning, hvor forandring skal drives med en høj kadence og livetest af præmisserne for de enkelte initiativer. Generelt skal initiativerne have en høj grad af borgerinvolvering for at sikre, at det hele menneske inkluderes. Borgersamlingen mener, at den grundlæggende forandring skal være gennemført inden for en 5-10-års horisont med en langsigtet vision om at skabe et solidt fundament og styrke etableringen af yderligere bynatur over tid.

Overordnet er det borgersamlingens ambition, at vi skal reducere den private parkering i gadeplan. Det vil give plads til mere bynatur og en mere levende by. Parkeringen skal i stedet placeres i parkeringshubs eller i andre fælles løsninger. Den totale mængde af biler skal reduceres gennem tiltag såsom bedre vilkår for delebiler, der indskrænker behovet for private biler.

Foto Jens Panduro, Københavns Kommune

Vores værdier

Fællesskab

Mennesket skal kunne indgå i fællesskabet med gensidig respekt.

Byrummet skal give plads til, at alle kan opholde sig over længere tid uden at blive udfordret på de basale fornødenheder. Byrummet er udviklet med udgangspunkt i det holistiske billede af mennesket i alle aldre, som kræver ernæring – både til sjæl og krop, besørge de basale behov, og etablere nye forbindelser.

Tillid

Trygge rammer, hvor man færdes med tillid til fællesskabet.

Børnefamilierne tør sende børnene på gaden, støjen er begrænset, trafikken opdeles til at sikre den konfliktfri trafik, og der etableres almene faciliteter på tværs af byen. Ældre borgere, unge, voksne og børnefamilier har lyst til at være og mødes i offentlige rum.

Natur

Naturen finder vej til byrummet, hvor alle gader i højere grad præges af naturen.

De grønne oaser bliver normalen på tværs af byrummene, hvor beboerne kommer på gaden med renere luft omkring sig, og mulighed for at nå et grønt areal indenfor få minutters gåtur. De grønne byrum giver pladsen til at sætte farten ned og skabe mere tolerante interaktioner mellem borgere og gæster i gaderne. Udbredt lodret begrønning på både offentlige og private bygninger og andre initiativer skal øge den grønne masse betydeligt. Hermed dæmpes støj, kapacitet til at optage vand og CO₂ øges, insektlivet fremmes og dermed også fuglelivet. Mennesker vil desuden opleve byen som mere grøn og livfuld.

Kultur

Der skal etableres pladser til at udfolde kunst i et levende byrum.

Kunsten får en aktiv og foranderlig rolle i bybilledet. Det gøres muligt at etablere gavlmalier, pladser til kunstinstallationer med eksempelvis skulpturer, og plads på bygningerne til at udforske tidssvarende kunst. Der skabes drop-in oplevelser, hvor borgere og gæster kan udforske forskellige kulturelle oplevelser: Kunst, oplevelser og lignende. Et særligt træk ved kunsten på Østerbro, til forskel fra gamle dages beskuelse og beundring af en rytterstatue af en konge højt til hest, er den refleksion, kropslige oplevelse, interaktion og udveksling, kunsten inviterer til. Mellem kunst og menneske, og mellem mennesker indbyrdes.

Liv

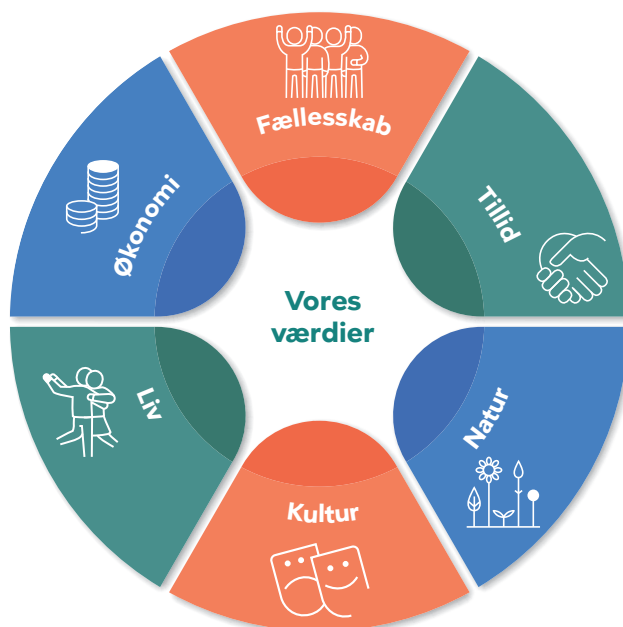
Pladserne afsættes til aktiviteter, der kan deles af fællesskabet på tværs af generationer med et butiksliv, der kan servicere borgerne

Gademiljøet på Østerbro ændrer sig til at kunne skabe rammerne for et mere aktivt samvær, og brugerne af miljøet kan gå i de lokale butikker og til at få dækket de basale behov.

Økonomi

Butiks- og erhvervslivet skal have integreret plads, så der skabes en positiv dynamik på alle tider af døgnet

Livet på Østerbro bibeholdes med et succesfuldt erhvervsliv, hvor der naturligt sker udskiftning, men løbende sikres, at nærmiljøet har de rette forudsætninger til at kunne forblive og være en aktiv medspiller i miljøet og byens økonomi.

Anbefalinger og initiativer

En bydel, hvor man kan leve og ånde

Tema: Byliv

Udfordring

Byens mødesteder mangler diversitet, så de er tiltalende for mange beboere på tværs af køn, alder mm. Bilerne fylder for meget i vores bydel, hvor der er begrænset plads til at skabe smukke og trygge rum. Der skal være flere små parker og åndehuller, og de pladser/mødesteder, som findes i dag, skal have rammer, der sikrer mere liv. På gaderne, cykelstierne, og fortovet, er mobilitet en udfordring.

Forandring

Vi ønsker et Østerbro, hvor bylivet er levende og trygt med plads til alle. Hvor der er flere gratis glæder både til ophold og brug i alt slags vejr, såsom en demokratiplads. Der skal også være mere gratis kultur og flere fornøjelser.

Hvor der bor mange forskellige slags mennesker og er plads til mange forskellige erhverv. Hvor kommunen prioriterer omstilling af bylivet, så der er flere offentlige mødesteder, blandt andet gennem opkøb af grunde og fokus på god offentlig transport. Hvor kommunen regulerer trafikken til fordel for cykler og fodgængere.

Principper

- Ændringerne med fokus på bylivet skal skabes gennem inddragelse af borgere og lokaldemokrati.
- Kommunen skal prioritere mangfoldighed i både lokalt handelsliv og befolkningssammensætning.
- Vi skal bruge både frivillighed, incitamenter og regulering for at påvirke folks adfærd og skabe forandring og bedre fælles rammer på Østerbro.
- Der skal tænkes i multifunktionalitet, pilotprojekter og eksperimenter.

Foto Troels Heien, Københavns Kommune

Anbefaling #1: Flere grønne åndehuller er en katalysator for byliv

Grønne åndehuller handler om at få det grønne ind i bybilledet og skabe grønne "lommeparker" og korridorer i byen. Det handler ikke om de store offentlige områder, men det handler om at få noget grønt ind i hjørner, kryds osv., så det grønne fylder i stedet for det "grå" omkring f.eks. metrostop og foran hoveddøren. Vi skal have

mere bynatur og mere plads til folk. Det skal ske gennem gadehaver, blomsterkasser, flere bytræer og grønne facader. De grønne åndehuller skal give plads til liv og er med til at skabe en glæde og ro, når man færdes i dem. Desuden køler de om sommeren, tiltrækker insekter og fugle, og lagrer CO₂.

Foto Troels Heien, Københavns Kommune

Initiativ 1: Frigiv plads i trafikken til grønne byrum

Beskrivelse

Ensret flere veje, så der bliver plads til grønne områder i byen og lav i den forbindelse nogle huller i byen med grønt og mulighed for lokalforsamling. Ved at ensrette veje, som er tosporet, giver det mulighed for udnyttelse af det nedlagte spor til rekreativitet, åndehuller, lokale forsamlings og andre mindre kulturelle tiltag.

92%

Modtagere

Københavns Kommune er ansvarlig for planlægning og udførelse af projektet i samarbejde med boligforeninger, handelsforeninger og relevante lokale aktører.

Målepunkt

Vi foreslår, at der anlægges en test på 5 mindre veje eller sidegader fordelt på Østerbro. Hvis de frigivne områder bliver benyttet af lokale Østerbroborger, mens der ikke skabes betydelige trafikaleudfordringer, kan projektet udvides til flere

Kreditering JAJA Architects

veje. Succeskriterierne er flere grønne områder på den frigivne plads, færre trafikuheld og større glæde for de lokale.

Realisering

Planen er realiseret inden 2025. Projektet er fuldført i 2028.

Initiativ 2: Udvidelse af den grønne cykel- og gangsti, så det er nemt at komme til og fra små oaser og hande lsgade

Beskrivelse

En udvidelse af den grønne sti vil skabe grønne korridorer og forbedret mobilitet for cyklister og gående. Udvidelsen er med til at gøre det nemmere at udnytte byen og komme rundt til de små oaser. Stierne skal fungere som rodnet mellem oaserne, hvor man samtidig forbinder rodnettet til trafikknudepunkter.

Modtagere

Københavns Kommune er ansvarlig for planlægning og udførelse af projektet gennem involvering af borgerne og lokaludvalg.

88%

Målepunkt

Vi skal være i mål inden for de næste 5 år dvs. i 2028. Vi måler succes, når privatbilismen falder med 25% samt cyklisme stiger generelt med 20%, men hvor cyklismen på det nuværende vejnet ikke stiger yderligere. Altså de grønne stier bliver brugt fremfor det nuværende vejnet. Dernæst er det en succes, hvis uheldsraten for cyklister og gående falder med 30% inden for 3 år efter implementering.

Realisering

Planen er fastlagt inden 2025. Projektet er realiseret i 2028.

Initiativ 3: Gårdlaugene ud på gaden og op ad facaden

Beskrivelse

Initiativet skal sikre plads til, at lejligheder kan have små "kasser" på vejen med plads til træer eller blomster. Beboerne kan have mulighed for selv at forvalte og drive egne små haver. Sæt fokus på vild natur og på at skabe natur foran bygninger. De skal placeres ude på gaden foran husene, så det grønne ikke kun er inde i karreerne, men også bliver en del af gadebilledet.

84%

Modtagere

Københavns Kommune er ansvarlig for planlægning og tildeling af arealer sammen med boligforeninger. Gårdlaugene skal være med til at sikre, at gården også bliver en del af gadebilledet.

Målepunkt

Det er en succes, når 30 % af ejendommene på Østerbro har fået en større kasse med blomster

Foto Ursula Bach, Københavns Kommune

og grønt foran ejendommen.

Realisering

Planen er fastlagt inden slutningen af 2024, og de første kasser står foran ejendommene i midten af 2025.

Initiativ 4: Offentlige tagterrasser ved nybyg

Beskrivelse

Forslag om at indtænke offentlige tagterrasser ved nybyggeri. Pladsen på taget skal udnyttes til grønne oaser med plads til byliv - ligesom Salling Rooftop i Aarhus. Det skal implementeres på offentlige byggerier og der kan tænkes i anvendelse af kommercielle bygninger også, såsom cafeer, parkeringshuse osv.

84%

Modtagere

Københavns Kommune og erhvervslivet er projektansvarlige.

Målepunkt

Der er mindst ét rooftop inden for de næste 3 år - dvs. inden 2026.

Realisering

Det skal planlægges inden for det næste år (inden juni 2024) og bygges inden 2026.

Salling Rooftop i Aarhus, foto Colourbox

Anbefaling #2: Byrum til ophold

Anbefalingen handler om at skabe plads til de ikke kommercielle rum i bybilledet, hvor der er plads til diversitet i forhold til alder, køn og etnicitet. Der skal være flere områder, hvor der er mulighed for at opholde sig uden, at man skal købe noget. Der er plads til kunst, kultur og opholdssteder, hvor borgere kan mødes og nyde

byen. Det er plads til mobile siddesteder – ikke kun klassiske pladser, men f.eks. også skulpturer, man kan sidde på. Der skal være pladser, der inviterer til ophold og samtale. Temaet indbefatter også mødesteder og steder med ro.

Foto Ursula Bach, Københavns Kommune

Initiativ 5: Demokratiplads

Beskrivelse

Østerbro mangler en demokratiplads. Samtidig er der et stort område foran Enigma med mange muligheder.

Pladsen har dermed et kæmpe potentiale for at blive Østerbros grønne og sociale hjerte, menneskelige mødested og et rum til at udfolde og lege med måder at leve og være sammen på. Dygtige havearkitekter kunne få en masse spændende haverum ud af den enorme plads, der i 2023 henligger som en social og plantemæssig ørken. Et non-space.

Inspiration kan søges ved Enghave Plads. Vi ønsker plads til leg, til at nyde en kop kaffe eller en madpakke i forbindelse med besøg på museet.

Der skal være plads til at læse en bog, mødes med andre og opholde sig på pladsen. Det giver oplagt mulighed for at inddrage museets udstillinger på pladsen og på den måde skabe noget attraktion for museet. En mere levende plads giver også bedre sammenhæng mellem attraktioner i området.

Indretning af pladsen foran Enigma kunne indebære indbydende havearkitektur, med eksempelvis små grønne rum eller haver, grønne hjørner og grønne facader. Runde, u-formede eller s-for-

Foto Ursula Bach, Københavns Kommune

mede bænke kunne indbyde til menneskelige møder, og lægge op til at få en snak. Eventuelt magnoliatræer som i gamle dage, man kunne forestille sig dette som et trækplaster ligesom kirsebærtræerne på Bispebjerg Kirkegård.

84%

Der må gerne vedblive at være plads til at opstille ad hoc boder, så der kan holdes markeder eller andre events. Vigtigst af alt med pladsen er intentionen om at få mennesker til at være medskabere i stedet for at være publikum og forbrugere.

Forslag til mulige elementer på Demokratipladsen:

- Stand Up/ Speakers Corner/ Talerhjørne
Hvor Østerbrogensere og gæster kan stille sig op og holde tale.
- Konkurrence om kunstnerisk talerstol
Der udskrives en konkurrence om en kunstnerisk talerstol.
- Konkurrence om design af demokratibænke
Der udskrives en konkurrence om design af demokratibænke, som placeres på Demokratipladsen
- Toiletter
Der etableres (evt.) underjordiske offentlige toiletter.

Modtagere

Parken og Enigma, Borgerrepræsentationen/ Københavns Kommune og Realdania eller andre fonde

Målepunkt

Københavns Kommune laver bylivstælling i Fase 1, 2 og 3.

Realisering

Demokratipladsen opstartes som pilotforsøg, vi forestiller os tre faser, hvor man lærer undervejs.

- Fase 1: I 2026 indvies Demokratipladsen
Vi forestiller os, at der etableres bænke, beplantning, toiletter
- Fase 2: De første to år evalueres der løbende på pladsen (bylivstælling, survey til østerbroborgerne) og evt. ændringer gennemføres
- Fase 3: De ting, der er en succes, gøres permanente

Initiativ 6: Mulighed for at lukke områder af i forbindelse med ikke kommercielle events

Beskrivelse

Vi ønsker at genskabe landsbystemningen fra det gamle Østerbro. Eksempler på events kan være som eventet på Dronning Louises Bro, hvor der var lukket for trafik for at give mulighed for andet ophold, f.eks. at tegne med kridt. En årlig tilbagevendende søndag, lidt a la en bilfri søndag. Kan være en dag, en weekend, forlænget weekend eller en hel uge. Giver mulighed for at lave eksperimenter, f.eks. at folde rullegræs ud i et dagligdags trafikrum, og gøre plads til en lokal "havefest".

84%

Foto Troels Heien, Københavns Kommune

Eksempelvis kunne det være området fra Trianglen til Lille Triangel, ved Trianglen, eller på dele af Østerbrogade. Offentlige toiletter skal indtænkes ved disse arrangementer.

Modtagere

Københavns Kommune

Målepunkt

Måles på antal deltagende og omsætning i nærliggende butikker.

Realisering

Ønsket er et hurtigt iværksat initiativ. I 2024 skal initiativet være afprøvet min. én gang.

Initiativ 7: Samlingssteder for alle

Beskrivelse

Plads til mere end blot fodbold, skaterparker osv. f.eks. overdækkede områder, hvor man kan sidde, en bålplads, træningsfaciliteter eller "legepladser" med gynger, som dem ved den Røde Plads.

Inddragelse af flere områder i Fælledparken til andet end boldspil. Plads til legepladser, træningsfaciliteter, bænke og haver.

Foto Jens Panduro, Københavns Kommune

Modtagere

Københavns Kommune
Stadsarkitekter.
Idrætsforeninger, Skjold mm.
Østerbro lokaludvalg

80%

Målepunkt og realisering

Vi starter med de små initiativer, der hurtigt kan indføres. I 2024 skal der være opstillet 5 bålpladser eller grillområder. Et oplagt sted kunne f.eks. være ved Pavillonen i Fælledparken. I 2030 er der inddraget 1/3 af boldbanearealet i Fælledparken til mindre "rum".

Anbefaling #3: Handelsliv, der skaber plads til ophold

Handelsliv skaber liv og derfor skal der være plads til både cafeer og butikker. De skal have plads til ophold på gaden, så man kan se byen fra sin

kommercielle side. Praktisk skal de have plads til parkering og varelevering gennem prioriterede p-pladser og god plads til varetransport.

Foto Ursula Bach, Københavns Kommune

Initiativ 8: Flyt forretninger ud på gaden

Beskrivelse

Initiativet skal sikre åbne pladser, hvor handelslivet bliver en del af bybilledet. Cafeer, restauranter og butikker skal ud på gaden med plads til ophold, små events og grønne rammer. Kommunen bør give flere tilladelser til denne form for kultur og brug af byen. Det må ikke blive for sent, og lokalområdet skal inddrages. Det kan dreje sig om særlige dage, hvor forretningerne rykker ud på gaden. Det må ligeledes gerne følge sæsonerne og på den måde vise årets gang på Østerbro.

84%

Modtagere

Københavns Kommune er projektansvarlig for tildeling af arealer, hvilket skal ske i samspil med det lokale erhvervsliv.

Målepunkt

Hvis størstedelen af forretningerne har grønne tal på bundlinjen inden for 2 år, er det en succes, samt at der er en tilfredshed blandt brugerne.

Foto Ursula Bach, Københavns Kommune

Realisering

Planen er lavet inden sommeren 2024, og igangsættes for foråret 2025. Det skal være endeligt implementeret indenfor 5 år.

Initiativ 9: Mobile cafeer og restauranter

Beskrivelse

Madvogne på Østerbro, i stil med streetfood-området Refsen på Refshaleøen. Skal have plads til vegansk streetfood og mad fra hele verden. Placeringen kan være i Fælledparken eller andre lokationer, hvor f.eks. 10-15 % bør inddrages til streetfood. Streetfood-markedet skal være åbent fra maj-september/oktober, og bør evalueres løbende for udvidelse til helårligt projekt.

76%

Modtagere

Københavns Kommune er ansvarlige for projektet herunder tildeling af arealer til private streetfood aktører, som i samspil med kommunen kan planlægge markedets udseende samt udbud. Lokaludvalg og lokal handelsstandsforening.

Målepunkt

Hvis størstedelen af de private aktører har grønne tal på bundlinjen indenfor 2 år, er det en succes, samt at der er en tilfredshed blandt brugerne.

Realisering

Maj 2024 er der gjort de første forsøg med streetfood i Fælledparken eller andre lokationer.

Foto Ursula Bach, Københavns Kommune

Initiativ 10: Mulighed for at lukke områder af for kommercielle events

Beskrivelse

Det kunne være markedsdage, som der f.eks. findes på Værnedamsvej på Frederiksberg/Vesterbro fra tid til anden. Christianshavn lukker også nogle gange af bag ved torvet ved beboerhuset for lokale events, både kommercielle og

Foto Ulrich Jakobsson, Københavns Kommune

nonkommercielle. Et eksempel kunne være "farmers market", hvor der sælges frugt, grønt, fisk, slagtervarer mm. Området ved Parken er ideelt til at afvikle kommercielle events, og kan blive et samlingssted for store events på Østerbro.

72%

Modtagere

Københavns Kommune, Østerbros beboerforening, handelsforeninger og lignende skal facilitere, men private erhvervsdrivende, sportsklubber og lignende, skal bydes ind i processen.

Målepunkt

Bylivstælling, omsætning, spørgeskema: Til både erhvervsdrivende og besøgende.

Realisering

I 2024 afholdes det første marked.

Initiativ 11: Konverter P-pladser til udeservering

Beskrivelse

I sommermånederne kan p-pladser bruges til udeservering til cafeer.

72%

For at tage hensyn til naboer og bilejere, foreslås det, at p-pladserne udelukkende inddrages i dagtid (8-16).

Modtagere

Lokale cafeer skal gøre brug af muligheden med hjælp fra Københavns Kommune (til f.eks. at opsætte p-skilte med begrænset parkering).

Målepunkt

I foråret 2024 opsættes nye p-skilte, og cafeer tilbydes muligheden for udvidet udeservering. Cafeer og restauranter på Østerbro bliver tilbudt muligheden for at ansøge om inddragelse af nærliggende p-pladser til udeservering eller andre initiativer.

Foto Ulrich Jakobsson, Københavns Kommune

Realisering

Københavns Kommune står for opsættelse af p-skilte i løbet af foråret 2024. Anvendelse/inddragelse af p-pladser sker i løbet af forår/sommer 2024.

Den grønne retning - Østerbro som grøn foregangsbydel

Tema: Bynatur

Udfordring

Der er for få grønne kvadratmeter pr. beboer på Østerbro og for få grønne oaser. Der er for lidt biodiversitet og vedligeholdelse af de grønne områder på Østerbro. Lige nu fylder bilerne for meget på Østerbro i forhold til bynaturen og det giver blandt andet udfordringer for trafiksikkerheden. Vi tror på, at det gennem bynatur også er muligt at bekæmpe ensomhed, som er en udfordring blandt borgere på Østerbro.

Forandring

Vi ønsker et Østerbro, som er grønt og levende, og som summer af liv. Det skal opnås ved at gøre bæredygtighed helt centralt og inddrage borgere og aktører på Østerbro i arbejdet. Vi har fire overordnede anbefalinger:

1. Østerbro skal leve op til 3-30-300 princippet
2. Grøn dannelse
3. Grøn makeover af strækningen mellem Svanemøllen Station og Lille Triangel
4. Samvær i bynaturen

Principper

- Vi vil have meget mere bynatur og meget mere mulighed for liv i bynaturen på Østerbro - for både beboere og dyr.
- Et grønnere Østerbro skal skabes af både beboere, offentlige og private aktører på Østerbro, og der skal være administrative rammer, som hjælper med at sikre det. Medansvar er centralt i vores omstilling og skal sikre, at ingen borgere føler at forandring bliver dem påtvunget samt at borgere tager ansvar for naturen.
- Ny beplantning skal etableres med omtanke for nydelses- og nytteværdi. Det grønne skal invitere til ophold og interaktion og bare "stå" der.
- Det skal understreges, at Østerbro er en del af et globalt samfund, som også er forpligtet til at leve op til FN's verdensmål, f.eks. nr. 11 om bæredygtige byer og lokalsamfund, hvor der bl.a. henvises til skabelse af grønne offentlige rum og forbedring af byplanlægning og bystyring.

Foto Troels Heien, Københavns Kommune

Anbefaling #4: Østerbro skal leve op til 3-30-300 princippet og få en grøn retning

Vi ønsker som minimum, at bydelen lever op til 3-30-300 princippet. Man skal dermed kunne se 3 træer fra sit vindue og der skal være 30% trækronedække. Der må heller ikke være længere end 300 meter fra ens bolig til et grønt område. I den sammenhæng skal det gøres, så træerne plantes på måder, der minimerer, at boligerne bliver unødigt udsat for skygge.

92%

Flere træer kan være med til at sænke temperaturen på de varme sommerdage i byen, og giver bedre luftkvalitet og binder CO₂.

Modtagere

Københavns Kommune.

Målepunkt

Kommunen er ansvarlig for at kontrollere, at målene bliver opfyldt, og at der foreligger en rapportering om fremskridt hvert andet år.

Realisering

Projektet kan begyndes nu, og beplantningen skal være fuldført inden for 10 år.

Anbefaling #5: Grøn dannelse

Borgere skal have hjælp til at forstå og værdsætte bynaturen. Vi skal formidle, hvilke tanker, der ligger bag beplantning, f.eks. ønsket om flere insekter og generelt større biodiversitet. Gennem formidling kan flere borgere få en forståelse for naturens kredsløb. Den grønne dannelse sker bl.a. ved at give borgerne mulighed for at følge naturens gang. Det kan ske ved at lade borgerne opleve både blomstring og forfald, når man lader nedfaldne blade ligge

eller give græsskråningerne, f.eks. omkring Østerbros søer, mulighed for at blomstre. Det kan også ske ved at lade borgerne på Østerbro være medansvarlige for at passe på bynaturen. Østerbro skal leve op til FN's verdensmål, navnlig mål 11 om bæredygtige byer og lokalsamfund, der bl.a. nævner skabelsen af grønne offentlige rum. Grøn dannelse er med til at støtte op om klimamål for både København og Danmark.

Foto Colourbox

Initiativ 12: Hjælp til livet i bynaturen

Beskrivelse

Bygge redekasser, insekthoteller mv., og tilså arealer med vilde blomster, som er til gavn for bynaturens insekter. Forhindre tilgroning af søerne gennem en fauna i balance.

92%

Modtagere

Københavns Kommune forpligter Østerbros folkeskoler, børneinstitutioner mv. til at inddrage den grønne dannelse i undervisningen. Det kan f.eks. ske ved at involvere børnene i projekter, hvor de hjælper bynaturen ved at bygge redekasser og insekthoteller, tilsår arealer med vilde blomster mv.

Realisering

Projektet kan igangsættes nu.

Foto Ursula Bach, Københavns Kommune

Initiativ 13: Oplysning om bynaturen

Beskrivelse

Initiativet skal sikre borgerens oplysning om naturen. Det kan ske ved opsætning af skilte og information i lokale medier samt inddragelse og brug af bynaturen i undervisningen i skolerne. Det kunne være oplysning om søernes liv og forståelse af dem som biotop.

Foto Troels Heien, Københavns Kommune

Modtagere

Københavns Kommune med inddragelse af borgerne på Østerbro, fx gennem etablering af borgergrupper, som kan bistå kommunen med vedligeholdelse af Østerbros biotoper (søerne, parker, grønne vejstrækninger mv.), informationskampagner i lokale medier, opsætning af skilte mv.

88%

Målepunkt og realisering

Etablering af samarbejde mellem kommunen og borgerne på Østerbro i forbindelse med nye og konkrete projekter om renovering af Østerbros biotoper.

Anbefaling #6: Grøn makeover af strækningen mellem Svanemøllen Station og Lille Trianglen

Strækningen mellem Svanemøllen Station til Lille Trianglen gøres mere grøn. Formålet er, at når man befinder sig på denne strækning, har man maks. 50 m. til noget natur ved at skabe grønne inviterende byrum.

Foto Troels Heien, Københavns Kommune

Initiativ 14: Grøn korridor

Beskrivelse

Etablering af en grøn korridor på strækningen mellem Svanemøllen Station til Grønningen. Målet er at have max 50 m. til noget grønt lige-gyldigt, hvor man er på strækningen. Etablering kunne ske gennem flytbare haver, som kan flyttes med lift og erstatning af p-pladser med bynatur.

Fase 1

I første del skal strækningen på Østerbrogade fra Svanemøllen Station til Trianglen begrønnes. Tiltag kan være flytbare haver, flere lommeparker og reduceret trafik. Det skal give plads til mere ophold i byen, mere udeservering og mere blød trafik.

Fase 2

I anden del skal strækningen på Østerbrogade fra Trianglen til Lille Triangel begrønnes. Der skal være flere træer, planter, bænke, små legepladser og mere plads til udeservering. Eventuelt ensretning af trafikken.

Initiativ 15: Lodret begrønning

Beskrivelse

Formålet med at skabe grønne lodrette områder er at øge biodiversitet (insekter, fugle og andre dyr), binde CO₂, hjælpe med skybrudssikring, involvere bymurenes ejere og give en oplevelse af æstetik, natur og liv.

Fase 1

Der hænges "grønne rammer" op, hvor det er muligt for lokale aktører at dyrke mindre planter, såsom krydderurter på væggen til deres bygning og lokaler. Der etableres lodrette gadehaver.

Fase 2

Facader opdateres, så der er mulighed for at dyrke planter op ad bygningsfacader, f.eks. lade mos gro mellem vinduerne på bygninger.

Modtagere

Projektet skal gennemføres af lokale boligforeninger, offentlige organisationer, private virksomheder og butikker på strækningen, kommunen og

Modtagere

Københavns Kommune og Realdania eller andre fonde.

88%

Målepunkt

I 2025 er der opstillet flere flytbare haver mellem Svanemøllen Station og Trianglen. Mellem 2025 og 2028 er der opsat mobile forsøg med bænke, legepladser, planter og udeservering på strækningen mellem Svanemøllen Station og Lille Trianglen. I 2028 er Østerbrogade fra Svanemøllen Station til Lille Trianglen blevet mere grøn ved hjælp af lommeparker, og bløde trafikanter har fået mere plads.

Foto Ursula Bach, Københavns Kommune

Realdania. Dette kan indgå i det parallelle initiativ "Grøn dannelse", hvor borgerne inddrages og gives medansvar.

Målepunkt og realisering

I 2024 er de første lodrette gadehaver opsat, og lokalaviser fortæller om mulighederne. I 2025 er fase 1 gennemført, og lokale er involveret og driver selv projekterne. I 2028 kan de første grønne facader ses i byrummet. I 2030 udvides projektet til andre dele af Østerbro.

Anbefaling #7: Samvær i bynaturen

Byliv og bynatur behøver ikke at være adskilte størrelser, tværtimod hænger de sammen. Byliv opstår i bynaturen, for byliv er børn, der leger, unge mennesker, der drikker øl og ældre, der går tur – alt sammen i naturen. Naturen kan bringe mennesker sammen, og selvom Fælledparken allerede skaber rum for dette, mener vi, at det kan blive vildere og større. Skabelse og vedligeholdelse af bynatur kan samtidig være et fælles projekt for bydelens borgere og på samme tid skabe sammenhold i bydelen.

Foto Københavns Kommune

Initiativ 16: Urban gardening

Beskrivelse

I forbindelse med nedlægning af parkeringspladser og ved at fjerne begrænsninger, skabes der mere plads til bynatur. Vi synes denne plads skal gives til borgerne. Det skal give dem mulighed for at have små grønne arealer, de kan passe, og i forlængelse af disse skabe opholdssteder. Pladsen kan også gives til skoler og på den måde give plads til uddannelsesaktiviteter udendørs. Kommunen skal hjælpe med at gøre det nemt og attraktivt. Arealer kunne tildeles dem, der bor tæt på; måske skal der sendes en god guide ud til alle med lidt begynderfrø. Arealer kunne videregives gennem rotation eller ved mislighold.

Modtagere

Kommunen, lokaludvalget og lokalsamfundet. Der bør være mere permanente tovholdere i kommunen.

80%

Målepunkt

Når hver matrikel har udstykket mindst 3 kvadratmeter have, som kan være mobilt, så arealet hurtigt kan reetableres, er vi i mål. Hver matrikel sikrer selv, hvorledes området indrettes. Kommunen bidrager med mobile kasser, jord, frø og vejledning. Den enkelte matrikel er ansvarlig for vedligeholdelse. Det ser vi gerne er sket inden 2027.

Foto Ursula Bach, Københavns Kommune

Initiativ 17: Fælles omdannelse af Fælledparken

Beskrivelse

Fælledparken har et potentiale til mere, end hvad den benyttes til i dag. Det store græsareal bruges primært ved større begivenheder, såsom DHL Stafetten, 1. maj, fodbold og kulturelle arrangementer i Parken samt telte til coronatest. Vi drømmer om et dejligt naturligt landskab med træer, søer og buske, som man kan få gavn af hele året. Der skal fortsat være plads til at kunne afholde større arrangementer, og bevare fodboldbanerne, hvorfor beplantning skal tage hensyn til dette. Der kunne være beplantning langs bygningerne, langs vejene og udvalgte områder, hvor der ikke forhindres afholdelse af store arrangementer. Det kunne være begrænset til bestemte afgrænsede områder, f.eks. arealet syd for Øster Allé. Man kan overveje at bruge Miyawaki metoden.

I denne proces vil vi foreslå, at borgerne skal inddrages og være medskabere af bynaturen. En måde kunne være igennem eventet "Bands and plants": Nogle livekoncerter, lidt øl og vin man kan købe og så ellers komme og plante et træ. Det ville blive til vores fælles have, og man ville have

et helt særligt forhold til det træ, man har plantet: Kunne se det vokse og fortælle sine børnebørn om dengang, man plantede lige præcis det træ.

80%

Modtagere

Kommunen evt. i samarbejde med Parken og de omkringliggende skoler og idrætsforeninger.

Målepunkt og realisering

Forbedringerne af Fælledparken skal ske inden 2025. Vi er lykkedes, når der er plantet træer hele vejen rundt som et bånd, samt 200 buske rundt omkring i fælledparken. Beplantning af træer og buske kan påbegyndes med det samme, og foretages i etaper.

Gentænkning af mobilitet og parkering

Tema: Biler og mobilitet

Udfordring

Parkering og biler skal fylde mindre i gadebilledet, samtidig med, at der er borgere på Østerbro, der har brug for en bil for, at hverdagen hænger sammen. Vi skal fremme andre mobilitetsmuligheder end biler for at sikre mere plads i gadebilledet. Samtidig skal rammerne for parkering være mere hensigtsmæssige for dem, der er afhængige af biler. Vi skal skabe grønne rum i byen samtidig med at udrykningskøretøjer, skraldebiler mm. skal have adgang til byen. Der er brug for politisk vilje til at træffe de beslutninger.

Forandring

Østerbro skal være en bydel, hvor biler fylder mindre i gadebilledet samtidig med, at der ikke går på kompromis med fremkommelighed, og at byen er

for alle. Det betyder, at biler skal fylde mindre, både når de kører, når de er parkeret, og der skal generelt være færre privatbiler. Der skal være bedre offentlig transport, kombinationen af forskellige transportformer skal fremmes, og "huller" i det offentlige transportnetværk skal lukkes. Der skal være flere grønne cykelstier, som også skal være grønne korridorer.

Principper

Borgersamlingen har en række principper:

- Medinddragelse af centrale aktører og beboerforeninger – uddeling af ansvar og indflydelse.
- Søge synergier mellem forskellige behov i bydelen.
- Bruge midlertidige pilotprojekter for at finde de gode løsninger.

Foto Troels Heien, Københavns Kommune

Anbefaling #8: Gentænkning af parkering i gadeplan

Den på nuværende tidspunkt utilstrækkelige parkeringsinfrastruktur fører til biler, der cirkulerer rundt i byen på udkig efter parkeringspladser, hvilket øger trafikbelastningen og forlænger køretiderne. Hvis der ikke er nok parkeringsmuligheder, kan det være vanskeligt for borgere, besøgende og virksomheder at finde et sted at parkere, hvilket kan have negativ indflydelse på bydelens økonomi og bekvemmelighed.

Effektiv parkeringsstyring er derfor nødvendig for at sikre tilgængeligheden af parkeringspladser til alle med parkeringslicens.

Samtidig kan en ordentlig parkeringsinfrastruktur være vigtig for at fremme bæredygtige transportmuligheder. Det kan ske ved at tilbyde pålidelige og bekvemme parkeringsmuligheder i form af offentlige transportknudepunkter, og centrale steder kan det motivere folk til at bruge alternative transportmidler som cykler eller offentlig transport, hvilket reducerer behovet for privatbilmise.

Endelig kan en effektiv håndtering af parkeringsforholdene bidrage til at forbedre byens æstetik og livskvalitet for borgerne.

Foto Troels Heien, Københavns Kommune

Initiativ 18: Bedre decentral cykelparkering

Beskrivelse

Vi skal etablere flere cykelparkeringspladser i København for at frigøre mere plads på fortove og skabe bedre plads til fodgængere. Dette kan opnås ved at identificere områder med høj cykeltrafik og tilføje flere dedikerede cykelparkeringsområder i form af stativer eller racks. Der bør desuden fokuseres på at tilbyde overdækkede parkeringspladser særligt til ladcykler. Ladcyklerne optager meget plads på fortove. Ved at tilbyde overdækninger specifikt designet til ladcykel parkering kan man skabe bedre orden og udnyttelse af pladsen. Forslaget skal omfatte en grundig planlægning og udvælgelse af egnede placeringer for de ekstra cykelparkeringspladser og overdækkede pladser. Det er også vigtigt at sikre passende sikkerhedsforanstaltninger, som f.eks. cykel-racks, videoovervågning eller belysning, for at minimere risikoen for cykeltyveri. En sådan forbedret cykelparkeringsinfrastruktur vil ikke kun give mere plads til fodgængere, men også bidrage til at fremme cykling som en bæredygtig transportform. Det vil skabe incitament for flere borgere til at vælge cyklen som transportmiddel og dermed reducere biltrafikken og CO₂-udledningen i byen. Parkering skal være decentralt og i nærheden af opgange, så det er nemt og indbydende for borgere.

92%

Foto Ursula Bach, Københavns Kommune

Modtagere

Borgerrepræsentationen kan omstille eksisterende bilparkering til cykelparkering.

Målepunkt

En stigning i antallet af cykelparkeringspladser, så det passer til antallet af cyklister.

Realisering

Københavns Kommune og byplanlægningen kan med fordel prioritere at få etableret stativer og racks på steder med forholdsvis mange cykler, for at afhjælpe hurtigst muligt. Derudover kan man ved gadefornyelse anlægge "huller" i parkeringsinfrastrukturen til at fremme cykelparkeringsmuligheder og ladcykel parkering.

Initiativ 19: Brug af parkeringshus

Beskrivelse

Etablering af parkeringshubs, som er centrale parkeringshuse/kældre placeret ved strategiske lokationer i København, er afgørende for at håndtere parkeringsudfordringerne på en effektiv måde. Ved at samle flere parkeringspladser på ét centralt sted, kan man maksimere udnyttelsen af tilgængelige rum og mindske behovet for spredt parkering rundt omkring i byen. Hubs er både relevante for pendlere, men også for weekendbiler, der fylder meget på Østerbro. Dette bidrager til at reducere trafikbelastningen og trængslen, da bilisterne kan parkere ved parkeringshubs og skifte til mere bæredygtige transportformer som cykler eller offentlig transport. Denne centralisering skaber også bedre tilgængelighed og bekvemmelighed for både lokale og besøgende, da det bliver lettere at finde en ledig parkeringsplads. Desuden har parkeringshubs positive miljømæssige effekter ved

84%

at reducere kørslen rundt i byen på udkig efter parkering. Endelig integrerer parkeringshubs parkering med andre transportmuligheder som cykelstier og kollektiv transport, hvilket skaber en mere helhedsorienteret og bæredygtig transportinfrastruktur for byen.

Modtagere

Borgerrepræsentation, politisk ejerskab over en længere periode grundet høje etableringsomkostninger.

Målepunkt

Vi skal sætte gang i initiativet for at sikre forudsætninger for at give pladsen til byliv og -natur.

Realisering

Offentlig/kommunal investering i en holistisk hovedstadsinfrastruktur.

Initiativet skal indarbejdes i visionsplanen og udmøntes i en implementeringsplan med flere faser for at teste hypoteserne, men sikre vedholdende forpligtelse ved fastsatte milepæle.

Initiativ 20: Brug af tomme erhversparkeringspladser

Beskrivelse

En del private virksomheder har tilgængelige arealer til parkering, som ikke bliver brugt uden for virksomhedens åbningstid (typisk kl. 17.00-06.00). Ved at lave samarbejdsordninger med disse, kan man hæve udbuddet af parkeringspladser signifikant.

Modtagere

Borgerrepræsentation, ejerne af de private parkeringspladser, erhvervsorganisationer (DI, DE, m.fl.)

Målepunkt

Man bør starte ved at undersøge, hvor stort potentialet ved at udnytte private parkeringspladser, er.

80%

Realisering

Dette initiativ ser vi som en nem løsning, der vil bidrage til at løse parkeringsproblemerne med det samme.

Anbefaling #9: Mobilitet - fra privat gennemkørsel til fælles løsninger

Mobilitet handler om, hvordan vi som borgere bevæger os i byens rum både til og fra arbejde, i weekenden eller i vores daglige gøren. Mobilitet handler om, hvordan vi kommer fra A til B, og hvordan vi kan gøre mobiliteten bedst for vores bydel.

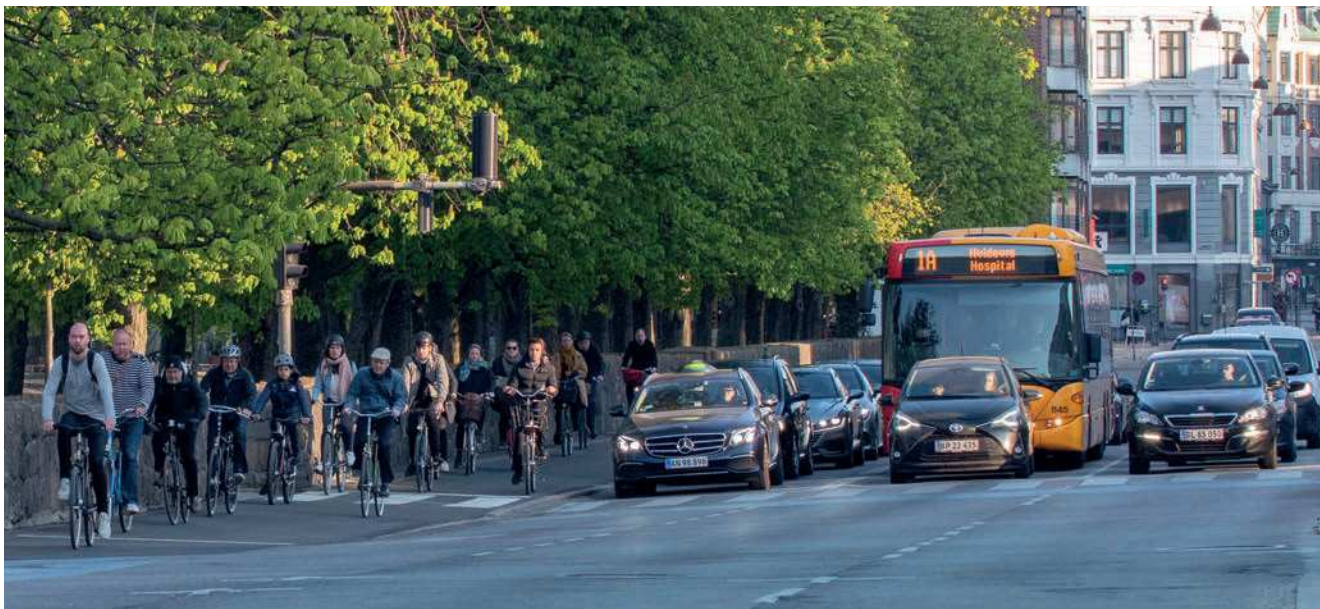

Foto Troels Heien, Københavns Kommune

Initiativ 21: Indfør trafikøer

Beskrivelse

En trafikø er et område, hvor der lukkes af for gennemkørende trafik. Der er stadig adgang for biler med et ærinde som f.eks. beboere og erhvervskørsel, og kun via én adgangsvej. For at mindske lokal tværgående biltrafik i de mindre gader, kan der etableres trafikøer som ved hjælp af omdirigeringer, leder biltrafikken udenom. På den måde sikres det, at kun bilister med ærinde i området kører igennem. De berørte borgere skal inddrages for at se muligheder i etableringen frem for begrænsninger. Dette skaber også mulighed og rum for bynatur.

Modtagere

Københavns Kommune, vejdirektoratet, Østerbro Lokaludvalg.

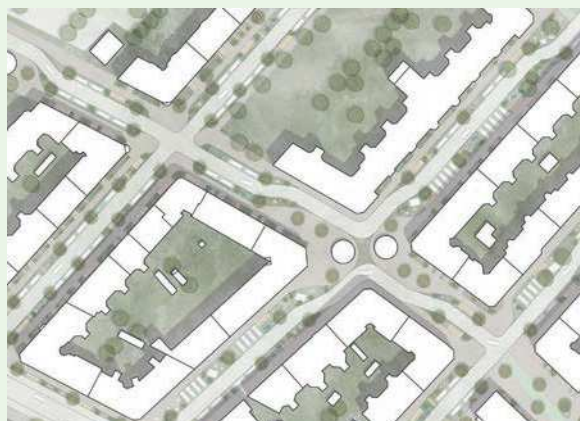
Målepunkt

Flere trafiktællinger samt støtte op samt en reduktion af udefrakommende trafik. Tryghedsmålinger i lokalmiljø før, under og efter indførelse.

Realisering

Det vil realistisk kunne implementeres inden for fem år. Ved at lave ensretninger på gader, for at bruge hovedvejen som centralt fordelingspunkt for størstedelen af trafikken, og dermed primært have beboertrafik.

88%

Kreditering JAJA Architects / Robert Martin

Initiativ 22: Stop pendlertrafik i byens udkantsområder

Beskrivelse

Pendlertrafik og generelt udefrakommende trafik udgør ca. 65% af vejbelastningen på Østerbro. Dette skaber uforholdsmæssig stor trængsel på Østerbros vejnet. Specielt i myldretid kan pendlertrafikken kommes til livs ved at etablere "pendler-hubs" i udkanten af byen for at skabe mere rum centralt. For at dette skal fungere, er det nødvendigt at anskue dette tværkommunalt og regionalt. Disse hubs kan fungere som kulturelle institutioner, der kommer den pågældende kommune til gode.

Modtagere

Københavns Kommune, DSB, Metroselskabet, Banedanmark, Vejdirektoratet, FDM, Pendler Organisation.

Målepunkt

At andelen af udefrakommende trafik på Østerbro reduceres til 25%.

88%

Realisering

Ved etablering af let og tilgængelig parkering ved offentlig transport og indfaldspunkter. Gøre det til et økonomisk incitament at lade bilen stå ved hubs i Storkøbenhavns udkant ved at indføre halv pris på togbilletter købt ved "hubs". Man kan fx tage ved lære af Køge Nord. Initiativet skal være realiseret inden for 5-10 år.

Initiativ 23: Forøgelse af gebyret for parkering for privat udefrakommende trafik (ikke licensparkering)

Beskrivelse

For at komme udefrakommende trafik og i særdeleshed parkering til livs, kan man med fordel indføre en stigning på privat betalingsparkering på offentlige veje fra biler registreret uden for Østerbro. For ikke at ramme erhvervslivet bør erhvervskøretøjer være fritaget.

Modtagere

Københavns Kommune, Easy-Park, EuroPark og andre tredjepartsvirksomheder, der varetager parkering i København.

80%

Målepunkt

At andelen af udefrakommende trafik på Østerbro reduceres til 25%.

Realisering

Kan implementeres relativt hurtigt.

Foto Colourbox

Anbefaling #10: Bedre vilkår for delebilsordningen

En måde at få folk flyttet væk fra private biler og over i alternative transportformer er delebilsordninger. Desværre giver de eksisterende alternativer ikke et stort økonomisk incitament, og forudsætningerne, der sikrer tilgængelighed, er ikke til stede. Det økonomiske incitament omhandler den effekt, det vil have på borgernes privatøko-

nomi samt den erhvervsøkonomiske risiko, der ligger i at udbygge delebilsnetværket.

Delebilsordninger kan hæve det effektive udbud af parkeringspladser og bidrage til at sænke den samlede københavnske vognpark til gavn for byrum, bynatur og klima.

Foto Københavns Kommune

Initiativ 24: Delebilsparkeering prioriteres i den bolignære parkering

Beskrivelse

I forbindelse med konverteringen af den bolignære parkeringsmasse, skal der afsættes mere plads til flydende og faste delebilsordninger. Derudover skal der gives plads til at flytte cykelparkering fra fortov til gadeplan.

Modtagere

Borgerrepræsentation, Københavns Kommune, Byplanlægning, Lokaludvalg.

Målepunkt

Forudsætning for at etablere alternativer til det reelle behov for at anvende en bil i dagligdagen, og kunne stole på at have tilgængelig transport.

Realisering

I takt med at flere gader skal renoveres og omlægges, kan man med fordel gøre plads til bedre forhold til cykelparkering og flydende delebilsordninger. Vi foreslår, at der opsættes minimumskrav ved renovering/genetablering af gader – fx minimum 1 plads til delebiler, samt indkrævning af 1 normal plads til cykelparkering centralt på gaden.

84%

Initiativ 25: Flere dedikerede parkeringspladser til flyvende delebilsordninger, ikke kun weekend-delebilsordninger

Beskrivelse

De eksisterende parkeringspladser, der er tilegnet delebilsordninger, er forbeholdt enkelt services i form af weekend-bilen, som ikke har effekt på den daglige trafik. Ved at etablere og inddrage eksisterende parkeringspladser til delebiler, kan vi optimere forholdene for de private aktører. Parkeringspladserne hertil skal prioriteres i beboelsesområderne for at fremme brugen.

Modtagere

ShareNow, GreenMobility, Lets Go, Hire, Kinto Share, Københavns Kommune, FDM

Målepunkt

Hvor mange er tilmeldt en delebilsordning?
Falder antallet af udstedte parkeringslicenser?
Falder bilejerskabet pr. person på Østerbro?

Realisering

Ved at etablere nye parkeringspladser målrettet delebiler når der sker renovering af veje. Ved at inddrage eksisterende parkeringspladser til formålet for at nudge folk over på ordningen, når tilgængeligheden stiger.

80%

Mindretalsudtalelser

Jeg kan ikke stå inde for anbefalingerne til temaet "biler, parkering og mobilitet". Det er ikke tydeliggjort nok, at målet er en reduktion af antallet af biler og brugen af dem. Vi står i en alarmerende klimakrise på verdensplan, der kræver drastiske adfærdsændringer. Samtidig er bilismen stigende i Danmark, hvilket ikke hænger sammen med nationale/regionale mål om en reduktion. Vi kan ikke blive ved at være bevidste om klimakrisen uden faktisk at handle på det. Planer og mål for fremtiden som fx. KBH2025 klimaplan, nulvision 2025 og Københavns cykelstrategi med flere, peger alle i samme retning. Nemlig at vi skal reducere bilismen og øge cyklismen.

Løsningsforslaget er derfor på ingen måde ambitiøst nok. Det er uacceptabelt fortsat at skabe fordelagtige vilkår for bilisterne. Pladsen på Østerbro bør i størst muligt omfang prioriteres på bynatur og byliv. Fx kunne et realistisk mål være at omlægge 80% af p-pladserne til bynatur.

Det er i min optik ikke løsning nok blot at flytte parkeringspladserne til hubs. Dette er både bekostningsfuldt for klimaet at anlægge og mindsker ikke med sikkerhed bilismen. At anvende tomme erhvervsparkeringspladser skaber også blot flere muligheder for bilisterne.

At nedlægge parkeringspladserne derimod, tvinger befolkningen til at ændre adfærd.

Priserne bør hæves på beboerlicens, da den nuværende lave pris bibeholder illusionen om muligheden for at alle kan have bil. Reducer antallet af parkeringspladser til kun at dække delebiler. Hele vores tilgang og vanemønster bør ændres, for at vi faktisk kan beholde en jordklode i nogenlunde stand i fremtiden.

Jacob Hjorth

Mindretalsudtalelsen er støttet af Astrid Pind, Kenneth Bramsgart og Mille Hassenkamp

Foto Troels Heien, Københavns Kommune

I forhold til vores fremlagte rapport fra Borgersamlingen på Indre Østerbro følgende supplerende anbefalinger:

- Enhver reduktion af gadeparkering skal 1 til 1 modsvares af underjordisk parkering.
- Det underskud af parkeringspladser, som i dag eksisterer i forhold til beboerlicenser, skal udlignes med etablering af underjordiske parkeringspladser.
- Byg store underjordiske parkeringsanlæg ved metrostationerne.
- Det lokale handelsliv med de små butikker i Ndr. Frihavnsgade og på Østerbrogade skal der bakes op omkring herunder, at pendlertrafik bekvemt skal kunne foretage indkøb på Østerbro. Det er foruroligende, at der er mange ledige lejemål i Ndr. Frihavnsgade.
- Pendlere og andre ikke-østerbroborgere skal være velkomne i vor bydel.

Kjeld Kristian Lykke

Foto Troels Heien, Københavns Kommune

Vi har i Borgersamlingen om Grønt Byliv på Østerbro gennem 5 sessioner behandlet 3 temaer: Byliv; Biler, parkering og mobilitet; Bynatur. Der er fremlagt en række velmenende anbefalinger om et grønnere Østerbro. Men der mangler - som i øvrigt flere indlægsholdere opfordrede til - fremlæggelse af dristige præmisser for et bæredygtigt Østerbro som rammer for det gode liv og livskvalitet. Her skal nedenfor gives et bud på nogle betingelser for et kommende lykkeligt Østerbro:

- Reducer antallet af borgere på Østerbro. I år 2000 var vi knapt 67.000 borgere, i dag er vi godt 80.000 og prognoserne siger, at tallet i 2031 er knapt 86.000. Den udvikling skal vendes. Hvad med at have 50.000 som mål for 2050?
- Reducer antallet af bygninger. Kommunen bør købe ejendomme op og omdanne disse arealer til grønne områder. Færre borgere betyder færre boliger m.v.
- Gratis offentlig transport. Hyppig, tæt, behagelig og gratis offentlig transport vil kunne bidrage til omdannelse af dele af infrastrukturen til grønne strøg.
- Oprettelse af "republikken" Østerbro. Afgørende er, at den enkelte østerbro-borger påtager sig et umiddelbart medansvar og engagement for den grønne trivsel i bydelen gennem direkte medbestemmelse.
- Fastholdelse af en alsidig befolkningssammensætning på Østerbro. Og samtidigt i fællesskab og samdrægtighed finde glade løsninger for alle trafikanttyper: bilister, cyklister, fodgængere.
- Etablere klimafamilieforsøg på Østerbro. En bevidstgørelse af den enkelte østerbro-families CO₂-udledning vil reducere udledningen med 30-40 % , jf. forsøgene i Furesø Kommune, og give et grønnere Østerbro.
- Østerbro skal være for alle på lige fod.

Verden er af lave:

- I 1923 var vi 1,9 mia. mennesker på jordkloden, i dag er vi 8 mia. verdensborgere.
- Der er en stærkt voksende forbrugskrævende middelklasse på vej.
- Én dansker udleder lige så meget CO₂ som 17 indere.
- Der findes 1 mia. biler i verden i dag.

Dette er ikke holdbart. Alle samfund skal forandres helt grundlæggende. Lad Østerbro føre an med at bevæge sig hen imod et bæredygtigt lokalsamfund.

Kære politikere i Borgerrepræsentationen: Lad os få udarbejdet og diskuteret helt grundlæggende andre modeller (og gerne mange) for vort Østerbro. Lad Østerbro vise vejen.

Kjeld Kristian Lykke

Mindretalsudtalelsen er støttet af Bolette Nyrop

Kommunen udsteder i dag flere parkeringslicenser end der er parkeringspladser til. Det betyder at mange beboere bruger 20-30 minutter på at finde parkeringsplads. Det er ikke rimeligt.

Borgersamlingen er blevet stillet opgaven at prioritere pladsen på Østerbro mellem biler, bynatur og byliv. Præmissen for borgersamlingens opgave er "falsk og manipulerende". De fleste kan tilslutte sig et ønske om grøn natur og grønt byliv. Samtidig er meget store befolkningsgrupper afhængig af bil og parkeringsplads for at komme til arbejde og få hverdagen til at hænge sammen.

Jeg mener, at borgere skal have mulighed for at have bil og at have en parkeringsplads. Mange er afhængig af en bil for at komme på arbejde, for mange ældre giver bilen tryghed og mulighed for at være "selvkørende" (indkøb, besøge familie, sommerhus mm.) og for børnefamilier kan bilen være en forudsætning for at få hverdagen til at hænge sammen.

Modstanden mod biler og parkeringspladser har været begrundet i klima og forurening og nu, hvor det problem er ved at blive løst med elbiler, begrundes modstanden mod biler med pladsproblemer.

Alle "eksperter" og oplægsholdere tilknyttet borgersamlingen har givet udtryk for, at parkeringspladser skal nedlægges, biler skal ud af byen, veje ensrettes og nedlægges. Der er argumenteret for, at en beboerlicens til parkering skal koste kr. 24.000,- årligt. Oplægsholdere oplyser, at markedsprisen for en parkeringsplads er kr. 1 million, og det skal bilejeren betale. Oplægsholdere "glemmer" at informere om, at prisdannelsen er reguleret af monopol (Kommunen) og at der derfor ikke er fri prisdannelse og markedsøkonomi.

Der er argumenteret for, at den trafikale infrastruktur skal total smadres, så det ikke længere skal være muligt at køre fra en bydel til en anden bydel. Eksempelvis er det foreslået (og anbefalet), at hvis man skal køre fra Østerbro til Vesterbro - en strækning på ca. 3 km - så skal veje nedlægges/ensrettes, så man vil være nødt til at køre ud af en hoved-indfaldsvej tage en ringvej rundt og finde en ny indfaldsvej ind. Man skal således køre 30-40 km for at tilbagelægge en afstand, der i dag er ca. 3 km.

Borgersamlingen og de tilknyttede eksperter har ikke interesseret sig for, hvilke konsekvenser en sådan destruktion af dyr infrastruktur vil betyde.

Borgersamlingen har heller ikke interesseret sig for hvilke konsekvenser, det vil have for almindelige borgere at nedlægge endnu flere parkeringspladser og sætte prisen for beboerlicens op til ekstreme niveauer som almindelige borgere ikke kan betale.

Jeg mener, borgersamlingen - eksperter og oplægsholdere m.fl. - udtrykker et totalitært synspunkt, der vil umuliggøre livet for mange individer og store befolkningsgrupper.

Befolkningstallet i Københavns kommune er steget med næsten 200.000 indbyggere fra 1990 til 2022 og forventes at stige med yderligere 100.000 indbyggere frem mod 2050. Det er næsten en fordobling. Man burde overveje om denne vækst er holdbar.

M.h.t. grøn natur og byliv er der en stor og ensidig vægt på cafeer og mulighed for at slendre fra en cafe til den næste cafe uden at se en bil. Børn og unges liv og udfoldelsesmuligheder er ikke nævnt - eller rettere, så foreslår borgersamlingen, at fodboldbaner nedlægges til fordel for træer og cafeer.

Jens Pagh, Medlem af Østerbro borgersamling, Mail: Jpr@ddf.dk, tlf: 25 54 86 66

Mindretalsudtalelsen er støttet af Kjeld Lykke

3 Udtalelser

Ekspertudtalelse til Borgersamling Østerbro Kort

Hvordan former vi vores byer i den nært forestående fremtid? Dette spørgsmål har fået en større tilstedeværelse både på den globale scene og herhjemme i Danmark, som følge af den stigende nødvendighed for at tage klimaforandringerne og de medfølgende konsekvenser alvorligt. Både på internationalt og nationalt niveau er spørgsmål om biler, bynatur og byliv blevet afgørende for, hvordan vores byer skal udvikle sig fremadrettet. Borgersamlingen om grønt byliv på Indre Østerbro har gennem hele processen håndteret disse komplekse aspekter og har formået at prioritere og formulere balancerede og nuancerede anbefalinger.

I vores kapacitet som borgersamlingens ekspertgruppe har vi bidraget med faglig viden, som medlemmerne har kombineret med deres egen hverdagserfaring for at forme de endelige anbefalinger. Vores tilstedeværelse har støttet en kontinuerlig læringsproces, der har dannet fundamentet for de samtaler og beslutninger, medlemmerne har truffet. Det er værdt at fremhæve, at medlemmerne selvstændigt har udarbejdet hver eneste anbefaling uden vores påvirkning, idet vi som eksperter har fulgt et princip om armslængde. Denne tilgang betyder, at vi har leveret den nødvendige faglige viden uden at styre de endelige anbefalinger, der dermed udelukkende tilhører medlemmerne.

Vores bidrag har udfoldet sig på flere niveauer. For det første har vi skabt en omfattende samling af materialer, der inkluderer uddrag, statistikker og relevant information. Dette materiale har udrustet borgerne til at besvare de centrale spørgsmål. Selvom materialesamlingen ikke var udtømmende, har den lagt grunden til en fælles forståelse og fungerer som diskussionsgrundlag for medlemmerne. Materialesamlingen har været struktureret i overensstemmelse med de tre centrale temaer: biler, bynatur og byliv.

For det andet har vi holdt oplæg om vores respektive ekspertområder for medlemmerne af borgersamlingen for at uddybe de pointer, der blev præsenteret i materialesamlingen. Det gav ydermere mulighed for, at vi kunne besvare medlemmernes spørgsmål.

Endelig har vi bidraget til udvælgelsen af oplægsholdere til de emner, der ligger uden for vores egne ekspertiseområder. Dette har sikret, at alle oplæg har været fagligt velfunderede og har berørt alle relevante områder for borgersamlingen.

Vi er særligt imponerede over det betydelige arbejde, som borgerne har investeret i denne proces. De har udarbejdet hele 10 anbefalinger og 25 konkrete initiativer. Dette understreger klart medlemmernes dedikation og engagement i processen. Især inden for temaet om biler og parkering er opbakningen overvældende for samtlige initiativer, på trods af emnets kontroversielle karakter blandt både medlemmer og offentlighed generelt.

Den overordnede ambition om at øge tilstedeværelsen af bynatur og byliv på Indre Østerbro, mens biltrafik og parkering reduceres på gadeplan, fremstår som en tydelig retning. Dette budskab kan politikerne tage til sig, da det har opnået bred opbakning fra borgersamlingen. Dette brede spektrum af borgere, der har delt deres synspunkter, uanset baggrund, adgang til bil, køn og alder, giver politikerne et solidt grundlag at arbejde ud fra og en klar indikation af, hvad Østerbro-borgerne ønsker for deres lokalområde. Derfor er det et klart mandat, som politikerne har modtaget fra borgersamlingen, og vi håber, at de vil gribe opgaven an med samme energi og nysgerrighed, som medlemmerne af borgersamlingen har gjort.

Vi ser forventningsfuldt frem til den næste fase af processen og til at iagttage, hvordan Indre Østerbro vil udvikle sig i den kommende tid.

Borgersamlingens ekspertgruppe:

Camilla Van Deurs, Stadsarkitekt,
Københavns Kommune

Natalie Marie Gulsrud, Lektor,
Københavns Universitet

Charlotte Amalie Frejlev, Klimaanalytiker,
Concito

Tredjepartssekretariatets validering

We Do Democracy har varetaget faciliteringen af borgersamlingen om grønt byliv på Indre Østerbro og har ageret borgersamlingens uafhængige tredjepartssekretariat. We Do Democracy bekræfter, at borgersamlingen har fulgt OECD's internationale retningslinjer for velovervejede processer i overensstemmelse med Good Practice Principles For Deliberative Processes for Public Decision Making.

Disse retningslinjer er blevet efterlevet på flere niveauer. Det gælder anvendelsen af en åben invitation til alle indbyggere gennem e-Boks, sikringen af en repræsentativ samling ved brug af lodtrækning, involvering af et uafhængigt tredjepartssekretariat med en tydeligt formuleret aftale, gennemførelsen af en åben, offentlig og gennemsigtig proces, inddragelse af uafhængige eksperter og ekspertise, bestemmelse af tidsrammen for deliberationen samt etablering af en evalueringsstruktur. Desuden har Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune forpligtet sig i borgersamlingens mandat til at modtage, svare og politisk behandle de endelige anbefalinger.

De repræsentativt udvalgte borgere, der udgjorde borgersamlingen, har med engagement og nysgerrighed indgået i dialog med eksperter, interessenter, medborgere og hinanden. Gennem denne proces har de udforsket, hvordan der på Indre Østerbro skal prioriteres mellem biler, bynatur og byliv. Med en samlet indsats på omkring 500 timer har borgerne dedikeret sig til opgaven og formuleret 10 overordnede anbefalinger samt hele 25 initiativer.

Medlemmerne blev udvalgt ved en bred invitation til alle borgere over 18 år på Østerbro gennem brugen af e-Boks og en stratificeret lodtrækning. Sammen afspejler medlemmerne af borgersamlingen Indre Østerbros sammensætning, når det kommer til alder, køn, bopæl og adgang til bil. Dette kommer også til udtryk i de endelige anbefalinger, hvor der er plads til en række forskellige perspektiver.

Det skyldes, at borgersamlingen agerer som en repræsentativ mini-offentlighed og en samling af de erfaringer, synsvinkler, bekymringer og håb, der findes bredt på Indre Østerbro, uanset alder og livsanskuelse. We Do Democracy vurderer samlet, at borgersamlingen har leveret velafvejede og afbalancerede anbefalinger med støtte fra en stor majoritet af medlemmerne. Tre medlemmer har benyttet sig af muligheden for at skrive en mindretalsudtalelse. De kan læses i rapporten her. Den dynamik og diversitet, som borgersamlingen har rummet, har styrket de resultater, der er opnået i borgersamlingen om grønt byliv på Indre Østerbro. Vi ser frem til at følge anbefalingerne i deres videre færd.

Kolja Dahlin & Johan Galster – We Do Democracy.

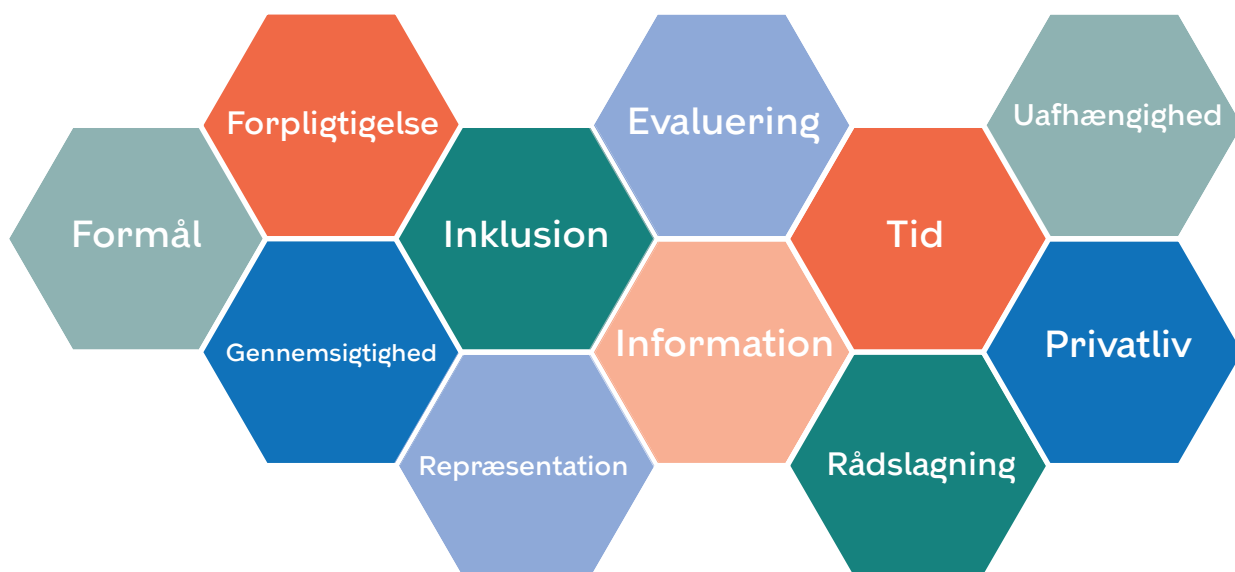
4 Proses og forløb

Kort om borgersamlinger generelt

En borgersamling er en deliberativ demokratimode, der giver et repræsentativt udsnit af borgere mulighed for at beskrive og anbefale deres bud på løsninger på et samfundsproblem. Borgersamlinger har vist sig at være gode til at udvikle svar på komplekse og dilemmafyldte problemstillinger, samt til at udvikle medierede anbefalinger. Det vil sige, at der i processen arbejdes med, hvordan medlemmerne kan udvikle løsninger, som de alle kan se sig i. Deliberativ betyder netop dette – at metoden er baseret på rådslagning, samtale og fokus på fælles løsninger.

Dermed kan borgerne være med til at kvalificere og skabe grundlag for at styrke den politiske beslutningsproces. Metoden er internationalt anerkendt og bliver anvendt systematisk i blandt andet EU, Canada, Storbritannien, Tyskland, Australien, Irland, Bolivia, Belgien og Finland.

OECD's deliberative principper for borgersamlinger, som borgersamlingen på Østerbro har fulgt, er:

Borgersamlingens organisering

Projektgruppen

Borgersamlingens projektgruppe består af medarbejdere fra Københavns Kommune samt fra We Do Democracy. Projektgruppen har haft ansvar for den løbende koordinering og fremdrift af borgersamlingen.

Tredjepartssekretariat

We Do Democracy er borgersamlingens uafhængige tredjepartssekretariat, som har haft ansvaret for at være borgersamlingens daglige sekretariat, at have kontakten med medlemmerne, træffe beslutninger om designet, facilitere processen samt sikre, at borgersamlingen levede op til OECD's deliberative processer for borgersamlinger.

Ekspertgruppe

Borgersamlingens ekspertgruppe har haft til opgave at sikre, at borgernes arbejde er baseret på neutral og saglig viden. De har rådgivet borgersamlingens tredjepartssekretariat og bidraget med viden, materiale til borgersamlingens materialesamling, oplægsholdere og løbende faglig sparring.

Følgegruppe

Borgersamlingens følgegruppe er sammensat af interessenter, der er repræsenteret i foreninger og organisationer og er sammensat på baggrund af en interessantanalyse. Formålet med følgegruppen har været at følge borgersamlingen og skabe opmærksomhed og efterfølgende forankring af anbefalingerne. Følgegruppen har løbende fulgt borgersamlingens arbejde og haft mulighed for at komme med input til borgersamlingen samt kommentere borgersamlingens anbefalinger.

Følgende medlemmer var inviteret til at sidde i følgegruppen:

- Østerbro Lokaludvalg
- Østerbro Handelsforening
- Handicaprådet
- Fodgængerforbundet
- Wonderful Copenhagen
- Danmarks Restauranter & Caf er
- Kulturdistriktet Østerbro
- Danmarks Naturfredningsforening
- Miljøpunkt Østerbro
- HORESTA
- Ældrerådet
- Ungerådet
- FDM
- Friluftsrådet
- Cyklistforbundet

Borgersamling Østerbros forløb

Rygraden i forløbet med borgerne har været fem samlinger (møder) på hverdagsaftner i perioden marts-juni 2023. Udover de fem møder har der været en åben borgersamling, redaktionsmøder og afslutningsvis en lancering af anbefalingerne d. 26. juni, hvor borgersamlingens anbefalinger blev overdraget til politikerne i Københavns Kommune.

Medlemmerne af borgersamlingen har løbende haft mulighed for at styre, hvilken retning samt viden inden for kernespørgsmålet, de ønskede at arbejde med. Medlemmerne af borgersamlingen har derfor haft medindflydelse på emnerne for de faglige oplæg og interessantperspektiver, de er blevet præsenteret for på de forskellige samlinger.

Samling 1

Introduktion til opgaven og emnet

7. marts 2023 kl. 17:00-21:00: Kildevæld Kulturcenter, Bellmangade 5c.

Formålet med 1. samling var at introducere medlemmerne for hinanden, borgersamlingens arbejdsmetode, processen og borgersamlingens kerneopgave. Herunder give medlemmerne de første faglige perspektiver på nogle grundlæggende spørgsmål inden for kernespørgsmålet, samt give medlemmerne mulighed for at udarbejde spilleregler og værdisæt for udviklingen af Østerbro.

- Velkomst v. Astrid Aller, medlem af Københavns Borgerrepræsentation.
- Introduktion til formålet, opgaven og borgersamlingens metode.
- Udarbejdelse af spilleregler for, hvordan medlemmerne gerne ville arbejde sammen om opgaven.
- Oplæg fra stadsarkitekt Camilla van Deurs om den historiske udvikling af Østerbro samt gennemgang af relevante kommunale planer for en grøn udvikling af København og Østerbro.
- Udvikling af værdisæt for udviklingen af fremtidens Østerbro.

Samling 2

Faglig viden og fremtidens Østerbro

21. marts 2023 kl. 17:00-21:00: Kildevæld Kulturcenter, Bellmangade 5c.

Formålet med 2. samling var give medlemmerne viden om to af borgersamlingens tre emner: biler og bynatur og på den baggrund give medlemmerne mulighed for at arbejde med borgersamlingens retning. Dette blev gjort med udgangspunkt i individuelle refleksioner og gruppeøvelser om: fordele og ulemper ved Østerbro i dag, håb og drømme om fremtidens Østerbro og til sidst ideer, initiativer og dilemmaer for at bevæge nutidens Østerbro til fremtidens.

- Velkomst og opsamling fra sidst v. Johan Galster, facilitator We Do Democracy
- Oplæg om Østerbros bynatur v. lektor v. Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning Anton Stahl Olafsson. Oplæg v. klimaanalytiker hos Concito Charlotte Amalie Frejlev om bilisme og parkering i byen.
- Medlemmernes spørgsmål til de to oplægsholdere.
- Gruppearbejde med fokus på nutiden og fremtidens Østerbro.
- Medlemmers input til, hvilken viden de mangler og ønsker at få i det videre forløb

Samling 3

Faglig viden og retning for borgersamlingen

25. april 2023 kl. 17:00-21:00: Kildevæld Kulturcenter, Bellmangade 5c.

Formålet med 3. samling var at give medlemmerne mere viden om mobilitet og byudvikling samt give medlemmerne indblik i borgersamlingens potentiale og effekt med udgangspunkt i tidligere erfaringer fra Københavns Kommune. Derudover var formålet at arbejde videre med borgersamlingens retning inden for de tre temaer: biler, bynatur og byliv og på den baggrund formulere de første visioner og udfordringer/ potentialer for at opnå visionerne. Slutteligt var formålet at forberede det åbne borgermøde og medlemmernes spørgsmål til resten af borgerne på Østerbro.

- Velkomst og opsamling fra sidst v. Johan Galster, facilitator We Do Democracy
- Oplæg om forløb og erfaringer fra borgersamlingen Middelalderbyen (2019) v. Karsten Biering Nilsen fra Teknik og Miljøforvaltningen i Københavns Kommune.
- Oplæg v. Arkitekt og partner i jaja Arkitekter Jakob Steen Christensen om udvikling og tendenser inden for mobilitets- og byudvikling i Europa.
- Spørgsmål til oplægsholderne.
- Gruppearbejde: Visioner, udfordringer og potentiale inden for temaerne biler, bynatur og byliv.
- Forberedelse til det åbne borgermøde.

Åbent borgermøde

Test af borgersamlingens arbejde med resten af Østerbros borgere

9. maj 2023 kl. 17:00-21:00: Kultursalen, Rymarksvej, Rymarksvej 3c

Formålet med det åbne møde var, at borgersamlingens medlemmer kunne præsentere deres arbejde for andre borgere og aktører på Østerbro. På den måde kunne borgersamlingens medlemmer sikre, at de fik den bredest mulige hverdags ekspertise med i deres overvejelser, inden de endelige anbefalinger skulle udarbejdes.

- Velkomst v. Johan Galster, facilitator We Do Democracy.
- Præsentation og borgersamlingens fokuspunkter
- Gruppesession ved bordene. De fremmødte borgere gav input til borgersamlingens fokuspunkter og foreløbige anbefalinger.
- Opsamling i plenum og næste skridt.

Samling 4

Arbejde med anbefalinger

23. maj 2023 kl. 17:00-21:00: Kildevæld Kulturcenter, Bellmangade 5c.

Formålet med 4. samling var at give medlemmerne tid til at forholde sig til og arbejde med inputs fra det åbne borgermøde samt følgegruppen og andre interessenter. Herefter var hovedfokus at arbejde videre med borgersamlingens anbefalinger.

- Velkomst og opsamling fra sidst v. Kolja Dahlin, facilitator We Do Democracy.
- Oplæg v. formand i Østerbro Lokaludvalg, Allan Marouf, om lokaludvalgets opgave i bydelen samt udvalgets nyeste bydelsplan.
- Gruppearbejde med input fra følgegruppen og andre interessenter.
- Videre arbejde med at udvikle overordnede anbefalinger og udpege undertemaer.
- Skriveværksted med fokus på undertemaer for borgersamlingens anbefalinger.
- Feedback og meningstilkendegivelse på tværs af arbejdsgrupperne.

Samling 5

Færdiggøre vision og anbefalinger

13. juni 2023 kl. 17:00-21:00: Kildevæld Kulturcenter, Bellmangade 5c.

Formålet med 5. samling var at færdiggøre borgersamlingens anbefalinger og vision for fremtidens Østerbro, give medlemmerne viden om den videre proces samt nedsætte en redaktørgruppe, der på vegne af borgersamlingens medlemmer skulle færdiggøre anbefalingerne og visionen.

- Velkomst og opsamling fra sidst v. Kolja Dahlin, facilitator We Do Democracy.
- "Afstemning i rummet": temperaturmåling af anbefalingerne retning.
- Gruppearbejde inden for temaerne mobilitet, bynatur, byliv og vision for fremtidens Østerbro med mulighed for at ringe til medlemmer af borgersamlingens ekspertgruppe ved tvivl og spørgsmål.
- Kommentarer og feedback fra de øvrige medlemmer til hver gruppe.
- Gruppearbejde med inklusion af de resterende medlemmers input og kommentarer.
- Præsentation af den videre proces og nedsættelse af redaktørgruppe
- Afslutning og fejring af forløbet.

Foto Københavns Kommune

Anvendte arbejdsmetoder

I borgersamlingens arbejdsproces har der været anvendt en lang række dialog- og samarbejdsmetoder. Formålet har været at skabe en produktiv, engagerende og inkluderende arbejdsform, hvor det har været muligt at deltage med meget forskellige forud-

sætninger og præferencer. Hele forløbet har været designet og faciliteret af facilitatorerne fra We Do Democracy – i samarbejde med et hold bordværter fra København Kommunes Teknik og Miljøforvaltning.

Nogle af de anvendte metodegreb har været:

- **Vekselvirkning**

Blanding af individuelle refleksioner, gruppearbejde og medierede plenumdialoger.

- **Bordværter**

Alt gruppearbejde har været supporteret af bordværterne. De har fået træning i at understøtte procesarbejde og de har været briefet i formål og arbejdsform forud for hver samling.

- **Faglige input**

Løbende afvejede, pædagogiske og forskningsbaserede faglige oplæg kombineret med plads til, at man som medlem selv har kunnet fordøje, forstå og tage stilling de forskellige input.

- **Visuelle, engagerende og kreative formater**

Medlemmerne har selv vekslet mellem at sidde ved borde, stå op ved boards, bruge rummet og bevæge sig rundt. De har haft mulighed for at arbejde med bordplakater, afstemningsklistermærker, papkort og grej til selv at producere og dokumentere resultaterne af deres samtaler.

- **Borgerne producerer selv**

I hele forløbet er det borgerne selv, der har ført pennen og senere har haft hænderne på tastaturet. Både for at sikre legitimitet, brugen af deres eget sprog, men også for at understøtte ejerskab og engagement.

- **Humor, hygge og stemning**

Der er arbejdet med, at medlemmerne skulle føle sig velkomne. Snacks, energiskabende forplejning og en uformel og rar stemning.

- **Mediering af stor-gruppesamtalen i plenum**

Der har været brugt løbende analoge afstemninger for hele tiden at tjekke ind på, om alle var med, og om der skulle arbejdes mere med anbefalingerne.

- **Dokumentation og opsamling**

Alt i forløbet er blevet dokumenteret ved både at tage billeder af borgernes materiale og noter, og alt er blevet indskrevet på computer. Dokumentation er sket for at sikre, at borgernes materiale og perspektiver er blevet brugt fra gang til gang og for at sikre åbenhed og legitimitet.

TEKNIK- OG MILJØFORVALTNINGEN

Mobilitet, Klimatilpasning og Byvedligehold

WE DO DEMOCRACY

Forsidefoto
Layout

Troels Heien, Københavns Kommune
TMF MKB